

गुधि

GUTHI : Issue 12

12th Year Running

पासा पुचाह गुधि, युके
PASA PUCHAH GUTHI, UK
Nepal Samvat 1133

WE ARRANGE HOLIDAYS, FLIGHTS & BUSINESS VISA

INCLUDING

Meals, Accommodations, Tour Guide,
Transfers & Transportation

Enchanting
Paris
3 Days

from
£210
only

Belgium &
Holland
3 Days

from
£210
only

Scenic Swiss
5 Days

from
£410
only

Paris &
Disney
3 Days

from
£230
only

Panoramic
Europe
4 Days

from
£315
only

INCLUDING

Flights, Hotels, Tours & Transport

Paris,
Brussels,
Amsterdam
5 Days

from
£430
only

& more Spain, Germany, Italy packages

Worldwide flights Deals available.
Best price guaranteed

We can import Cargo and Courier
from India and Nepal at
unbeatable prices

We also send TV's, mobiles, cameras and other
electronic items DOOR to DOOR

WORLDWIDE DOOR TO DOOR CARGO & COURIER

Cargo rates:

India	from £3.25 per kg	USA	at £2.99 per kg
Delhi	at £3.25 per kg	Nigeria	from £3.99 per kg
Mumbai	at £3.25 per kg	Ghana	from £3.99 per kg
Hyderabad	at £3.25 per kg	Australia	from £4.50 per kg
Chennai	at £3.25 per kg	SouthAfrica	from £3.99 per kg
Pakistan	at £3.99 per kg	Europe	from £1.99 per kg
Nepal	at £3.99 per kg		
Bangladesh	at £3.99 per kg		

BY AIR & SEA

Tel: 0208 737 8880   Email: sales@flightsbookers.co.uk
Web: www.flightsbookers.co.uk   www.holidaysbooker.co.uk

पामा पुचऱ गुथि, युक्त **PASA PUCHAH GUTHI, UK**

c/o Centre for Nepalese and Gurkhas, 86-94 High Street Hounslow, TW3 1NZ

Email: info@ppguk.org | Web: www.ppguk.org

PPGUK

Membership Form

I understand the objective of Pasa Puchah Guthi and being interested in it,
I hereby apply for membership.

Types of membership available:

Personal membership:	£5
Personal membership (for 2 years):	£10
Family membership:	£10
Life membership (Single):	£100
Life membership (Couple):	£150
Corporate membership:	£150

I enclose a remittance for the sum of £_____ in respect of my/our membership fee.

I enclose a £_____ further as donation to PPG.

Please fill in the details below:
(PLEASE USE BLOCK CAPITALS)

Full Name (Mr/Mrs/Miss): _____

Occupation: _____

Address: _____

Post Code: _____

E-mail: _____

Telephone: _____

Mobile: _____

Please send membership fees to:
(Cheques made payable to Pasa Puchah Guthi, UK)

*Pasa Puchah Guthi UK
Joint Secretary
22 Westcott Crescent,
London,
W7 1PA.*

Thank you for joining Pasa Puchah Guthi!

Guthi

Pasa Puchah Guthi UK's Annual Magazine
Year 12

EDITORS

Tribeni Gurung
Sanyukta Shrestha

DESIGNER

Sanyukta Shrestha

CONTRIBUTORS

Dr Kamal Prakash Malla
Omkar Shrestha
Nijirosh Shrestha
IshwariMaiya Shrestha
SriLaxmi Shrestha
Gyani Shova Tuladhar
Krishna Chakkhun
Sunita Junu
SubhashRam Prajapati
(www.NepalMandal.com)
Dr Dharma Bhakta Shakya
Tina Tamrakar
Lasata Tuladhar

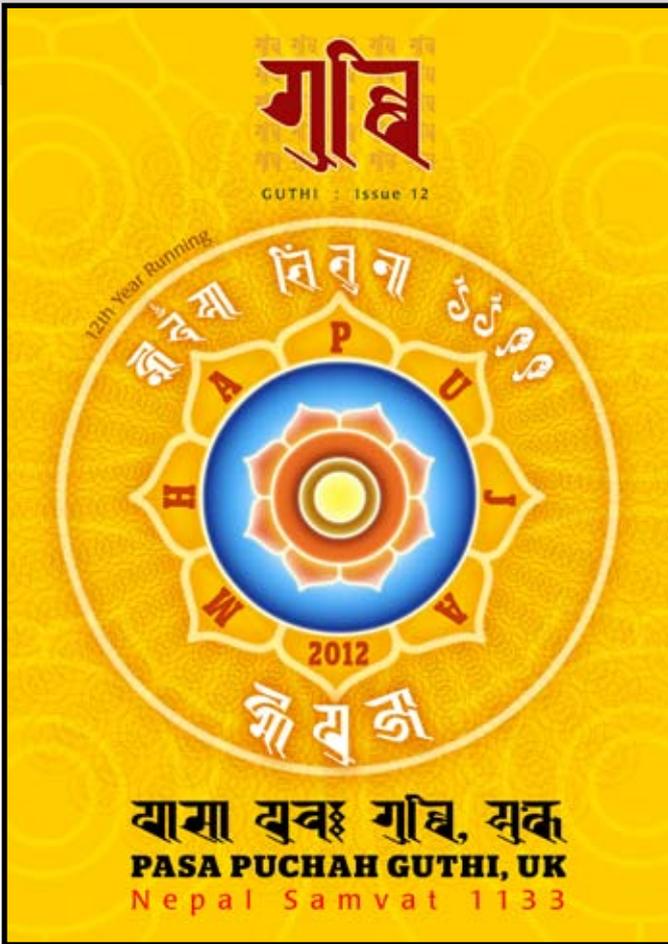
PHOTOGRAPHERS

Suresh Shrestha
Nilesh Singh
Shashi Manandhar
Keshav Maharjan
Shree Kumar KC

PUBLISHER

P s Puchah Guthi UK (London)

Mha Puj Nepal Samvat 1133
(14th November 2012)

Table of Contents

- [1] Editorial
- [2] Messages
- [a] Message from PPGUK President
- [b] Messages to PPGUK
- [3] PPGUK Board of Trustees
- [4] PPGUK Events
- [a] 1st World Newah Convention
- [b] Mha Puja NS 1132
- [c] Annual General Meeting NS 1132
- [d] Annual Picnic NS 1132
- [5] Meet Our Mha Puja Performers
- [6] Newah Fashion
- [7] Defining National Identity in Britain : Tribeni Gurung
- [8] Know Our Culture
- [a] इतिहासनिसें वर्तमानतकया ... : Dr Kamal Prakash Malla
- [b] Gumlaa : Omkar Shrestha
- [c] सकस्यां यःगु मरि योमरि : Nijirosh Shrestha
- [9] Global Newah News : www.NepalMandal.com
- [10] Newah Literature
- [a] जीवन छु छु का ग्वः? : Sunita Junu
- [b] गुजल : IshwariMaiya Shrestha
- [c] जिगु न्हू दँ : Gyani Shova Tuladhar
- [d] भौ नैवाः : Krishna Chakkhun
- [e] जितः लुमंम्ह महाकवि ... : SriLaxmi Shrestha
- [11] Kids Section
- [a] The Climb to Ghandruk Village : Lasata Tuladhar
- [b] Kids' Activities
- [12] In Memoriam
- [a] Late Mr Ishwor Manandhar : Tina Tamrakar
- [b] सम्भनामा स्व. मोहनमान ... : Sanyukta Shrestha
- [c] Late Mr MinBhahadur Shakya : Dr Dharma Bhakta Shakya

Editorial

In it's 12th year, *Guthi* magazine is not only P s Puchah Guthi UK (PPGUK)'s annual publication but also one of the loudest voices of the Nepalese community in the UK.

PPGUK's main objective is to preserve what is regarded as one of the highly developed cultures in world history, the Newah culture. Since it's establishment in 2000 AD, Nepalese people from every other sub-community have been highly supportive in celebrating the uniqueness of Newah culture through festivals, food, music and games. *Guthi* has hence evolved as a symbol of Nepalese culture as well as solidarity in the UK.

Guthi aims to bring people together through culture and tradition whilst pursuing modern ideas that can lead us forward keeping our values intact.

What was started by a handful of London-based Nepalese families is today a UK-wide organization with it's branches operating in Plumstead,

Reading, Aldershot and Wales. Every year, *Guthi* is joined by a large number of new members who share a common feeling towards their culture, tradition and identity. With the Nepalese community in the UK entering it's second generation and an unprecedented number of Nepalese immigrants opting for the UK, the importance of an organization like PPGUK can only increase manifold in the days to come.

If you support the culture you have inherited, *Guthi* is for you.

If you find it essential to pass on traditional values to the younger generation, *Guthi* is definitely for you.

Regardless of wherever you are, if you believe that you should not forget your identity, then there is no other place like *Guthi* for you.

There has never been a more exciting time than now for joining *Guthi*, and there is always something that you as an individual can contribute. Join us today!

सम्पादकीय

भिनदिँ न्ह्यव निसें पिदना वइच्वंगु गुधि दँ-पौ पासा पुचः गुधिया पिथना जक मजूसें बेलायत न्यंकया नेपाःमितय्गु दक्वसिबे तःधंगु सः जुयावइच्वंगु दु ।

पासा पुचः गुधिया मू ताः धयागु विश्वया इतिहासय् दक्वसिबे च्वन्ह्यागु संस्कृतिया संरक्षण खः । ई सं २०००स पासा पुचः गुधिया पलिस्था जुसानिसें नेपाःया मेमेगु जातीय पुचःतय्सं नं नेवाः नखःचखः हनेगु, भवय् नयेगु, प्याखं ल्हुयेगु व कासा म्हितेगु ज्याभवलय् मदिकक ग्वाहालि यानाच्वंगु दु । थुकथं गुधि बेलायतय् च्वंपिं नेपाःमितय्गु संस्कृति व ऐक्यवद्धताया चिं जुयावःगु दु ।

संस्कृति व परम्पराया संरक्षण नापनापं न्हून्हुगु विचाः कःघाना न्ह्यज्यायेगु यासें गुधिं मनुतय्त छथाय् मुंकेगु कुतः यानाच्वंगु दु ।

लण्डनय् च्वंपिं छथ्व नेपाःमितय्सं न्ह्यज्याकूगु संगठन थौं प्लमस्टेड, रेडिंग, अल्डरशट व वेल्स शाखा जुया बेलायतय् न्यंगु संस्था जुइधुंकूगु दु । थःगु तजिलजि, परम्परा व म्हासिकाया

च्यूता तइपिं न्हू-न्हूपिं दुजःत तःधंगु ल्याखय् दय् दसं गुधिइ दुहावयेगु यानाच्वंगु दु । बेलायतय् नेपाःमितय्गु निक्वःगु पीठि शुरू जुइधुंकूगु व यक्व नेपाःमित बेलायतय् दुहां वइगु कम न्ह्यज्यानाच्वंगु थ्व इलय् पासा पुचः गुधि थें जाःगु संस्थाया महत्व भविष्यय् भन् हे जक तच्वइगु खं प्रष्ट दु ।

छिसं यदि थःगु संस्कृतियात तिबः बीगु मन दुसा गुधि छिगु नितिं खः ।

छिसं यदि न्हू पीठियात भीगु तजिलजिया महत्व लःल्हायेमा धयागु छित ताःसा गुधि धाथें हे छिगु नितिं खः ।

भी न्ह्याथाय् च्वनाच्वंसां भीगु म्हासिका ल्वमंके मज्यु धयागु छिके विश्वास दुसा छिगु नितिं गुधि थें जागु संस्था मेगु थाय् गनं मदु ।

थौंया ई छिगु नितिं गुधिइ दुहावयेत तसकं हे पाय्छि ई खः । गुधिया लुखा सकसिया नितिं चाः ।

छिसं फूगु ग्वाहालि यायेत गुधिया पाखे दुनुगलं इनाप दु । भासं थौं हे गुधिया दुजः जुयादिसं!

Happy New Year NS 1133

pride . tradition . bravery

What legacy will you create with your

Head Office:
Khukuri Beer (UK) Limited,
Friendship House,
1 The Mall,
London W5 2PJ
Company No. 06273381

The Khukuri Beer logo features the word "KHUKURI" in a stylized font with a red and yellow flag above it, and two crossed knives below. The tagline "The Essence of Bravery" and "Pride in Tradition" is also present.

Message from PPGUK President

The uniqueness of Nepal is its huge diversity within a small territory. What makes Nepalese people unique is their strong affiliation with the richest of cultures they belong to, and their ability to see each other within a frame of co-existence. This unity within diversity is what makes us all proud, and P s Puchah Guthi UK (PPGUK) has adopted this as the main object and also always promoted this notion.

PPGUK's untiring effort since its establishment in 2000 to preserve the Newah culture in a foreign land has offered the entire Nepalese community in the UK with the pleasure of experiencing one of the richest cultures in the world, the Newah culture. Facilitating the Newah people in the UK with their traditional needs, Guthi has been playing a vital role in furthering this age-old tradition of the Newahs.

The government of Nepal has already recognized Nepal Samvat as the national era of Nepal. It is a matter of pride for Nepalese people around the world because Nepal Samvat is the original era of Nepal. It is hence the responsibility of not only the government but also each and every Nepalese to bring Nepal Samvat into practice. I would like to add that it is the only way to make sure that a national heritage is preserved, rather than an official declaration alone.

Mha Puja is the only festival in the world dedicated to worship one's own body. This Mha Puja, we are entering the 1133rd year of Nepal Samvat, the only Nepalese era which is named after our great nation - Nepal. Nepal Samvat is the only era started after a layman and not any ruler. In this sense, it is also the people's era of Nepal and we all have a responsibility towards it. We Newahs believe that Nepal belongs to all Nepalese and therefore Mha Puja also belongs to all of us living in Nepal and abroad.

On behalf of PPGUK, I welcome you all to celebrate this year's Mha Puja in high spirits. To all the Nepalese people living across the world, I would like to wish a happy new year NS 1133.

Nhu DanYaa Bhintunaal

Thank you!

Balmukund Prasad Joshi

पासा पुचः गुथिया नायःयागु धापू

नेपाःयु विशषता धैगु हे नेपाःयु विविधता खः । थ्व हे विविधता दुने थःथःगु संस्कृति कःघाना छधिं छप्व जुयाच्वनेगु ने पाःमितयगु विशषता जुला विविधता दुनेया एकता हे भीसं गर्व यायेमागु खँ जूगुलिं पासा पुचः गुथिं न्हयावलय थुगु विषयय् वः बियाच्वंगु दु ।

विदेशय् च्वना नं थःगु संस्कृतियु संरक्षण याना पासा पुचः गुथिं बेलायतय् च्वंपिं दक्व नेपाःमितयत् हलिमय् यक्व नांजाःगु संस्कृति, नेवा संस्कृतियु सवाः कायेगु अवसर बियाच्वंगु दु । बेलायतय् च्वंपिं नेवाःतयत् थःगु तजिलजि लुमंकातयेगु व थुकित न्हयव्वयावनेत गुथिं महत्वपूर्ण भूमिका म्हितूगु दु ।

नेपाः सरकारं नेपाल संवतयात राष्ट्रिय संवतयु मान्यता विधुंकूगु दु । नेपाल संवत नेपाःयु मौलिक संवत जूगुलिं थ्व भी सकल नेपाःमितयगु निंतिं गर्वयु खँ जुयेमा । थुकित व्यवहारय् हयेगु कर्तव्य सरकारयु जक मखु भी सकल नेपाःमि

तयगु खः । जिगु विचालय् अले जकः भीसं भीगु राष्ट्रिय सम्पदाया संरक्षण यायेफइ, औपचारिक घोषणां जक मखु । मनुतयसं थःत थम्हं पुजा यायेगु नखः हलिमय् छगु म्हपुजा जक खः । नेपाल संवत नं नेपाः देयु नामं दूगु छगु हे संवत खः । सु नं शासकं मखु छम्ह सर्वसाधारणं थुगु संवत शुरू यागुलिं थुकियु संरक्षण भी सकसिगु कर्तव्य खः । नेपाः सकल नेपाःमितयगु खः धयागु खँय् भी नेवाःतयगु विश्वास दु । अथे हे म्हपुजा नं नेपाः दुने व पिने च्वनाच्वंपिं सकल नेपाःमितयगु खः ।

पासा पुचः गुथियु सकल दुजः नापं थुगुसियु म्ह-पुजा भःभःधायकः हनेत छिकपिं सकसित जि लसकुस याये ।

नापं दक्व नेपाःमितयत् जिं दुनुगलं न्हू दँ नेपाल संवत ११३३या लसताय् भित्तुना देछाय् ।

सुभाय् !

बालमुकुन्द प्रसाद जोशी

JEDDO PRINT

General Commercial Printers

(Est. 1986)

Unit 32, 63 Jeddo Road, London W12 9ED

नेपाल सम्बत् ११३२ न्हूदँया लसताय्

सकल नेपाःमिपिंत

भिन्तुना

NEPALESE TANDOORI RESTAURANT

121 Uxbridge Road

Shepherd Bush, Greater London W12 8NL

020 8740 7551

Hours: Mon-Fri 5-11pm; Sat-Sun 5pm-12am

Welcome to Nepalese Tandoori Restaurant... the exquisite cuisine from the country of Himalayas

Order your Nepalese Tandoori Takeaway with our quick and easy Online Ordering App

Experience our culture, tradition and standard in culinary tastes you would appreciate

EMBASSY OF NEPAL
12A KENSINGTON PALACE GARDENS
LONDON W8 4QU
TEL: 020 7229 1594/6231
FAX: 020 7792 9861

02.11.2012

Message

It is matter of great pleasure for all of us to learn that the Pasa Puchah Guthi, UK, which is an organisation devoted to the causes of Newari arts, culture and identity, is revelling Nepal Sambat 1133, a national lunar calendar of Nepal, by organising various events. In this connection, it is heartening to know that the organisation, as in the past, is also coming out with its annual magazine called "Guthi" too in order to celebrate the auspicious occasion.

As I understand, Nepal Sambat has a colossal significance in the socio-economic history of Nepal as in this year trader Shankhadhar Sakhwa payed off all the debt of the people of Kathmandu and extricated them from socio-economic morass.

On this occasion, I wish Pasa Puchah Guthi for all the best and commend the role they have been playing in strengthening the Nepalese Identity abroad.

S. Chalise

(Suresh C. Chalise)

नवः वसू वसू

का.जि.का.द.नं. ८८७/०५७/०५८

पुष्पलाल पथ, का.म.पा. १७, येँ। फोन : ४२६७६०५, ४२६९०२९ • फ्याक्स : ४२६९०२९

Newar's National Forum

Website : www.deydaboo.org

प.त्र.क्र.नं ८०९८०/२२३२/२२३२

ने.सं. ११३२ यंलागा त्रयोदशी
12th Oct., 2012

- संरक्षक**
लक्ष्मण राजवंशी
मल्ल के. सुन्दर
- अल्लाहकाइ**
पचरत्न तुलाधर
डा. पुष्परत्न राजकर्णिकार
ई. मोहनकृष्ण उंगोल
डा. सुमित्रा मानन्धर
नरेन्द्र भक्त हाडा
प्रकाश पालिखे
- नायः**
नरेश ताम्रकार
९८४१५९३५७७/४४७२२३७
- दयकू**
दीपक शाक्य
९८४७८२४०५०
धर्मशोभा तुलाधर
४२६३४६८/९८४९३७३११३
नबिन किशोर शाक्य
९८४२११३०३३
- बिजय प्रकाश तण्डुकार**
९७४५००९८७८
विष्णु प्रसाद श्रेष्ठ
९८५७०२५६५६
बिजया श्रेष्ठ
९७४९५०८८६३
- मुष्ट्याञ्जे**
रजनी महर्जन
९८४१३८५८७२
- मुष्ट्याञ्जे**
माइलाबाबु खोला
९८५१०६६२५४
- दांश्रि**
बिजयरत्न बजाचार्य
९८५१०५७४६२
- कुजः**
प्रकाश खड्गी
९७४२०२२१५९/९८५१०२१०४४
जितेन्द्र बिलास बजाचार्य
९८४१५०७५७३
- यशोवा श्रेष्ठ**
९८४१३२७९७०/९७४६००१००८
रमेश कुमार खैधीमाकु श्रेष्ठ
९८४८०२५८२५/९८४१२२३८२३
- सुदर्शना दर्शनधारी**
९८५१०९८४४९
पुष्पाकृष्ण श्रेष्ठ
९८४२०७९१४६
मङ्गल महर्जन
९८५१०६९४७४

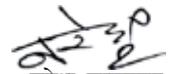
हनेवहम्ह,
यु.के. पासा पुचः गुथि
यु.के.

भित्तुना ।

पासा पुचः गुथि यू.के.पाखें सकल नेपाःमित्य गौरव नेपाल संवत् व नेवाःतय तःजिगु नखः म्हपुजाया लसताय पिथनिगु थःगु १२ वःगु दँपौया नापनापं थ्वहे लसताय न्हयाकेत्यंगु म्हपुजा ज्याभवः सुथालाक वचायेमा धैगु मन्तुसैं दुनुगलं भित्तुना च्वना ।

भौगोलिक रुपं गुगुनं क्षेत्र वा देश विदेशय बसोबास यानावयाच्वनागु जुसां सांस्कृतिक, भाषिक एवं भावनात्मक रुपं सकल नेवाः छवाः हे खः धैगु सन्देश वियेत पासा पुचः गुथि ताःलागु दु । बेलायतया थीथी लागाय बसोबास यानावयाच्वनिं सकल नेवाःतय दथ्वी नेवाः कला, लिपि, भेषभुषा, संस्कृति व मांभायया ज्ञान वियेगु, थुकिया संरक्षण व प्रवर्द्धन यायेगु व नेवाः भावना ब्वलंका नेवाः जुया म्वायेगुलिइ नेवाः पासा गुथि म्हितावयाच्वंगु ज्वमदुगु भुमिका तसकं च्वछाये वहःजू ।

नेवाः पासा गुथि यु.के. व नेवाः तय राष्ट्रिय संगठन नेवाः देयू दबू दथ्वी दुगु सद्भाव, ग्वाहालि व भाइचाराया स्वापू थुकथं हे ताःई तक ल्यानां च्वनी धैगु भलसा कासैं न्हूदँ ११३३ या लसताय नेपाःया सकल नेवाःतय पाखें भित्तुना देछाया च्वना ।

नरेश ताम्रकार
नायः

भित्तुना देछाया

नेपाःया राष्ट्रिय संवत् नेपाल संवत् ११३३ दे क्यंगु न्हूदेया लसता लिसै भी नेवाःतय तःजिगु नखः म्हपुजाया लसताय पासा पुचः गुधि, यू.के.या नायः भाजुया नापं सकले दुजः व जः भाजु मयजुपिन्त दुनुगलनिसै दुग्यंगु भित्तुना देछायाचवना ।

लिसै पासा पुचः गुधि, यू.के.पाखे लण्डनय देयदसं न्यायेका वयाचवंगु नेपाल संवत्या न्हूदे व म्हपुजा नखःया तसकं न्हयइपुगु ज्याभवलय् व्वति कयादीपिं सकले भाजु मयजुपिन्त नं नेपालया हे राष्ट्रिय गौरव जुयाचवंगु थःगु हे मौलिक संवत् नेपाल संवत्या न्हूदे व नेपाः व नेवाःया म्हसीका कथं स्वनातःगु तसकं च्वन्त्याःगु नखः म्हपुजाया लसतां भय्यूगु इलय् नुगल बिलिबिलि जाःगु भित्तुना देछाये दयाः जि तसकं लय्ताया ।

नेपाल संवत्यात भी सकसियां कुतल नेपालया राष्ट्रिय संवत् कथं मान्यता दये धुकूगु व नेपाल संवत्या नीस्वनादीम्ह शंखधर साब्बाःयात राष्ट्रिय विभूति कथं नेपाल राज्यपाखे नालाकाये धुकूगु खे धन थौं न्हयथनेवहःजू । थ्व संवत्या तिथिमिति राज्य स्तरं जक मखु जनस्तरं नं छ्यलेमाः धइगु खे व्वलनाचवंगु इलय् विलायतय् च्वपिं नेपाःमिपिन्सं नं छियाय् छिकथं छ्यलेगु दुकुनुगु कुतः जुइ धकाः जि भलसा कया ।

अथे हे 'म्हपुजा' या मौलिक सांस्कृतिक पक्षयात नालाकासे नेवाःतय सभ्यता व संस्कृतियात अजं च्वन्त्याकेगु कुतः नं छिकपिन्सं याना हे दी ।

सकसितं भित्तुना ! भित्तुना !! भित्तुना !!!

.....
पबरत्न तुलाधर

ने.सं. ११३२ कौलागाः दुतिया
(31 october, 2012)

येँ, नेपाः

The President
Pasa Pucha Guthi
United Kingdom

On behalf of Guthi Australia I would like to congratulate you and your organization for the celebration of Mha Puja on the auspicious occasion Nepal Sambat 1133. On this New Year, I would like to wish all the Newas living in the United Kingdom, as well as all around the world, for their healthy, prosperity and peaceful future. I believe your organization has always played a strong and important role to promote and preserve the Newa: language and culture in the United Kingdom as well as our mother country. I hope your organization will continue to preserve our identity as you have done in the past.

I would like to wish the Pasa Puch team all the best for coming years ahead.

Best regards,

Mahendra Shrestha
President
Guthi Australia
Sydney, Australia

WORLD NEWAH ORGANIZATION

बहु नवाः युगनाहङ्गमन

<http://www.worldnewah.org> • info@worldnewah.org

नेपाल संवत् १९३३ न्हदंया भित्तुना

दकले न्हापां नेपाल संवत् १९३३ न्हदंया लसताय हलिं नेवाः दबू (World Newah Organisation) पास्रै पासा पुवः गुथि युकेया सकल दुजःपि, पासापि अले शुभचिन्तक सकलयात दुग्यःगु भित्तुना देव्खाना । दंय दसं थै थुमसि नं पासा पुवः गुथि युकेया स्वाःपौ गुथिया न्हूगु ल्याः पिदनेत्यंगु खं न्यनाः जिपि साप लयता ।

नेवाः संस्था निस्वनाः थःगु जाति, भाषा, कला, संस्कृति व संपदाया च्यूता तयाः नेपालं तापाक बेलायत थ्यंक च्वनाच्वंपिं नेवाःतय दथुइ नेवाः भावना थनेगु व हलिं नेवाः दबू निस्वनेगु ज्याय थ्यंक दुग्यगु तिबः बिया विश्वन्यंकया नेवाःतयत छप्पं छधि यायेगु ज्याय छिकपिसं बियादीगु योगदान तच्चकं च्वछाये बहः जु ।

गणतन्त्र वयाः संघीय राज्य निस्वनेत्यन घाःगु थव इलय थ्यंकाः नं झीगु देशय नेवाः मस्तयसं स्कूलय तक नं थःगु माभाषां ब्वनेगु नैसर्गिक अधिकारं बचित जुइका च्वनेमालाच्वंगु दु । नेपाः थै बहुराष्ट्रिय, बहुजातीय, बहुभाषी देशय न्यायालय, सरकारी अफिस, अडालत व विद्यालय गनं नं खय भाय बाहेक मेगु भाय छ्येलेगु व्यवस्था राज्य मयासैच्वंगु घैगु थौं नं राणा वा पंचायतकालीन कूर भाषीय दमनया नीतियात हे निरंतरता बियाः नेपाःया थी थी जाति जनजातिया जनतायात मानव अधिकारं बचित यानातःगु खः । राज्यसताय छगु जातिया व्यक्तितय हे वर्चस्व कायम जुयाच्वंगुलिं हे थौतले थज्यागु अवस्था ल्यनाच्वंगु खः । रहस्यमय दमं संविधानसमा गंग जुयाः नेपाःया न्हूगु संविधान निर्माणया ज्या थाति लानाच्वंगु थव इलय खय भाय छगुयात हे जक नेपाली नां छुनाः नेपाःया छगु हे जक सरकारी भाषा कथं न्हूगु संविधानय च्वयाः हानं नं नेपाःया दवचं जाति, जनजातितय छ्यनय वचिनेत खस जातिवादीतयसं यानाच्वंगु षडयन्त्र सफल जुलघाःसा नेवाः भाय नापं नेपाःया फुक्क भाषा आः थै हे ध्याकूनयया ध्याकूनयतुं लाःवनीगु तुलुतुलु स्वया च्वनेमालिगु अवस्था मजुइ घाये थाक् ।

नेवाः जाति, भाषा, कला, संस्कृति व संपदा संरक्षण व च्वन्ह्याकेगु नापं भाषीय अले जातीय अधिकारया निंतिं सकल नेवाःतयसं थःथःगु थासं फुफुगुकथं ज्या याना च्वनेमाःगु थौया अवस्था खः । नेपालय विध्यमान असमान भाषा नीतिया विरोधय अले नेवाः जाति व भाषायात राज्यपास्रै मदिवक जुयावैच्वंगु दमन दिकेत हलिन्यंक सः थवकेत पासा पुवः गुथि युके सदां ताःलायेमा घकाः भित्तुसै नेवाः जाति, भाषा, कला, संस्कृति व संपदा च्वन्ह्याकेगु ज्याय छिकपिनिगु नुगः न्हयाबले वचसाना च्वनेमाः घका भित्तुना देव्खानाच्वना ।

नेपाल संवत् १९३२ रंलागा ८ (4 October 2012)

डा. बाल गोपाल श्रेष्ठ

नायः, हलिं नेवाः दबू

World Newah Organisation

Oxford, United Kingdom

नवाः अमेरिकन दबु

NEWA AMERICAN DABU

हनेबःहम्ह नायो

तिथिः ने.स. ११३३ कछलाथ्व १

भाजु बालमुकुन्द प्रसाद जोशीजु !

पासा पुचः गुधि, यु.के.

भिन्तुना !!!

दकलय न्हापां पासा पुचः गुधिया दंपौ "गुधि" ल्या १२ पिदनीगु खँ न्येने दयाः साप लयताल | तिसैं नेपालया राष्ट्रिय सम्बत, नेपाल सम्बत ११३३ क्यंगु न्हूदं व नेवाःतयगु तःजिगु नखः स्वन्तिया लसताय छि व पासा पुचःया सकल दुजःपिन्त दुनुगलं तिसैं भिन्तुना देखाया |

जिमिसं आतकं लुमःनि थगुने पासा पुचः गुधिया अग्रजताय लण्डनय जूगु WNO या न्हापांगु तःमुज्या तसकं तःजिक क्वोचायेकाः छगू ऐतिहासिक ज्या याना दीगु दु | देशय व बिदेशय चोना चोंपिं सकल नेवाःतसैं छिकिपिनिगु न्हयलुवाःयात गबलें ल्वोमंके फइमखु |

हलिया न्हयागु थासय च्वोसां झी नेवाःतसैं नेवाःयात म्हसीकाः, नेवाः भाय, सभ्यता, व संस्कृतियात छेलाः झी लिपाया पुर्खायात जि नेवाः धकाः परिचय बीबले न्हाय तपुका तयेगु लागीं झीसं परदेशय च्वोनान थगु भाय, सभ्यता, व संस्कृति मस्तयत स्येने माःगु वाः चायेकागु दु |

खला झीसं नेवाः भाय ल्हायगु त्वोतागु मदु, झीगु संस्कृति छेलेगु त्वोतागु मदु, नखः चखः हनेगुली लिपा लाकागु मदु | थुकी यात सकल बिदेसय च्वोना च्वोपिं नेवाःतसैं निरन्तरता बी धकाः धुक्क | अले थ्व हे जिगु / जिमिगु न्हूदं ११३३ या लसताय सकलसित भिन्तुना देखाना चोना |

केशर मान तामाकार

नायो

नेवाः अमेरिकन दबु, सिकागो

2541 W. Jerome Street, Chicago, Unit A, IL 60645, USA * Phone: 773-465-0789

Email: chicagonewa@yahoo.com

नवाह मयनरुडुडुमन मय ममावक

NEWAH ORGANIZATION OF AMERICA
Public Charitable Organization, a 501 c3 Tax-exempt, Non-profit

October 12, 2012
Bhaju Bal Mukand Prasad Joshi
Nayo
Pasa Pucha Guthi
London, UK

Yenla Gaa: Chare N.S. 1132

Hane Bahamha Bhaju Balmukund Joshi ju:

Jwojalapa! Nhu dan 1133 yah lasataye bhintuna!

The Newah Organization of America congratulates the PPGUK on the publication of the 12th annual Guthi magazine on the very auspicious occasion of Nepal Sambat 1133 and the Mha Puja Ceremony.

We would like to express our sincere appreciation for your commitment to and leadership in promoting and preserving our culture, heritage, and mother language Nepal Bhasa and keeping our traditions alive in the UK for our future generations. We congratulate you and your entire Executive Committee.

We commend all Newars living in the great city of London and other cities in the UK for their efforts. On behalf of the Newah Organization of America, we wish you all the best celebrating Nepal Sambat 1133 and Mha Puja and on your future endeavors for Newah causes.

Sincerely,

Season Shrestha
President
Newah Organization of America (NOA)

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

PPGUK
Royal Oak
RESTAURANT & BAR
Buckinghamshire
0149 448 3437

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

Monty's
Restaurant
FULHAM
0207 371 5971

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

Monty's
Restaurant
KINGSTON
0208 546 1724

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

PPGUK
Gurkha Valley
RESTAURANT
WEMBLEY
020 8902 4039

क्यानडीयन नवाः गृथि
Canadian Newa: Guthi
न.सं. १११९ Est. 2005

Pasa Puchah Guthi, UK,

First of all, on behalf of Canadian Newa Guthi and myself, I would like to extend our good wishes to Pasa Puchah Guthi, UK for its endeavour to publish 12th annual issue of "Guthi" magazine and grand success of Mha Puja event going to be held in London. Also, we would like to wish a very Happy New Year 1133 (Nepal Sambat) to all newa community living across the world.

Newars have pioneered in several ventures and established as the respected community in Nepal due to their wisdom, business acumen, strong ethics and values and honesty. During the New Year let us take some time to rejuvenate our identity so that we drive for future vision. This will not only be good for all the Newars living across the world but also for greater Nepalese community overall.

Globe has become smaller and smaller everyday due to the globalization. As you see, we are scattered around the globe but everything is as close as if they were within the reach of our hand due to current technology. Possibilities to how we can do a better job for our community have become endless. Our roles have always been predominant in development of Nepal and let's keep it this way for the future too. Without any doubt, our responsibility has broadened as it is no more limited within Nepal only.

With this view in mind, as every Newa organizations in the world, the Newa community in Ontario, Canada established Canadian Newa Guthi (CNG) in 2005, and ever since we have been trying to live to our identity and working to serve Nepalese communities in Canada. We have organized several programs that helped strengthen our culture amongst the new generation. We have organized a number of programs that benefitted newcomers to Canada. Our efforts have been to help Nepalese from the ground by building strong networking and providing vital information to succeed. We have definitely established CNG as a reputable organization among the South Asian communities in Canada.

Thank you,

Prakash Lal Pradhan, President
Canadian Newa Guthi

70 Young Drive, Brampton, Ontario

www.CanadianNewaGuthi.org

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

PPGUK
Est. 2000

P s Puchah
Guthi UK
SOUTH-EAST LONDON
BRANCH

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

P s Puchah
Guthi UK
ALDERSHOT BRANCH

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

P s Puchah
Guthi UK
READING BRANCH

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

PPGUK
Est. 2000

P s Puchah
Guthi UK
WALES BRANCH

PPGUK Board of Trustees

On 14th October 2012, P s Puchah Guthi UK Board of Trustees meeting was held at PPGUK Office, 86-94 High Street, Hounslow, TW3 1NZ, The meeting which was attended by 23 representatives from all branches (London, Plumstead, Aldershot, Reading and Wales), elected the following panel for PPGUK Board of Trustees:

2nd Executive Committee

Mahanta Bd Shrestha (President)
Kapil Shrestha (Vice-President)
Shivaji Shrestha (General Secretary)
Rajendra Pd Shrestha (Treasurer)
Devendra Shresha (Vice-Treasurer)

Founding Members

Balmukund Pd Joshi
Arjun Pradhan
Amrt Ratna Sthapit
Shashi Manandhar
Dharma Shakya
Uttom Govinda Amatya

Representatives

Sachetan Tuladhar (London)
Ojesh Singh (London)
Sanyukta Shrestha (London)
Menka Shrestha (London)
Krishna Chakhun (London)
Chutra Bd Shrestha (Plumstead)
Nagendra Shrestha (Plumstead)
Kumar Shrestha (Plumstead)
Rajan Malla (Aldershot)
Dipesh Shrestha (Reading)
Vibhushan Man Shrestha (Wales)

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
१९३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

P s Puchah Guthi UK
Board of Trustees

1st World Newah Convention

The First World Newah Convention concluded successfully on 31st of October with series of different programs and the London declaration. The three day long convention, which started on 29th October, was organized by World Newah Organization (WNO) and hosted by Pasa Puchah Guthi UK (PPGUK) in London. Delegates from various parts of the world had participated in the convention.

On Oct 29th, 2011, the first day, Nepal's renowned scholar and the Chancellor of the Nepalbhasa Academy Dr. Satya Mohan Joshi inaugurated the convention. Dr Satya Mohan Joshi, as the chief guest of the event, highlighted the importance of Newar language and cultural heritage.

Key note speaker of the event Prof. Manik Lal Shrestha, urged by utilizing bright aspects of the political, social and cultural aspects of Newah tradition, the Newah people should take a leading role in advancing the urgent task of the Nepalese people, the sacred task of building new Nepal.

During this session, Dr Padma Ratna Tuladhar, Nepal's human right champion and a long time Newar activist, as the special guest speaker in the program expressed his happiness over the foundation of WNO, and advised WNO to play necessary role to strengthen the Newar people's fight in Nepal for their rights. He said human rights of Newar people and other nationalities in Nepal are totally violated since they are denied to use their mother tongues at schools, judiciaries and administrations.

Special guest of the occasion, acting Nepalese ambassador for the UK, Mrs Ambika Manandhar Luitel said Nepal as a multi-ethnic, multi-lingual and multi-cultural county needs mutual trust among these peoples for peace and development.

Chief of the Central Department of Nepal Bhasa, Tribhuvan University, (T.U.) chief Prof. Prem Shanti Tuladhar, general secretary of the Nepah Rastriya Party, Dr. Bijay Sainju, Newar activist Dr. Mahesh Man Shrestha, Mrs. Rajani Pradhan, Mrs. Srilaxmi Shrestha and Ven. Ananda expressed their views on Newar unity and challenges, and emphasised the need for preservation of Newar culture and tradition.

On the occasion Mrs Ambika Luitel launched several Nepal Bhasa books including "Nepal Bhasa Varnamala" a colourful book written for children by Chancellor Satya Mohan Joshi. Similarly, Satya Mohan Joshi and Prof. Manik Lal Shrestha launched "A Cry In the Wilderness and Other Short Stories" English translation of Nepalbhasa short stories, and "Santiya Santi" a collection of poems respectively, both written by Srilaxmi Shrestha.

Krishna Chakhun shortly acknowledged to the gathering the felicitation letters received for the WNO convention from the President of Nepal, Dr Ram Baran Yadhav, Prime Minister Dr Baburam Bhattra, Deputy-Prime Minister Narayan Kaji Shrestha and different organizations from various parts of the world. The program was telecasted live through WNO's official website worldnewah.org.

The second session of the programme started with the presentation of WNO the draft constitution prepared by WNO constitution committee. Presenting the draft constitution Dr Bal Gopal Shrestha highlighted the goals and objectives of the WNO. Many participants put forward their views on the constitution during the discussion. Prof. Manik Lal Shrestha and Dr Bal Gopal Shrestha moderated the question-answer session. Incorporating suggestions that came from the floor the Convention accepted constitution.

Soon after approval of the constitution, the participants unanimously selected Dr Bal Gopal Shrestha as the first president of WNO. WNO ad hoc chairman Mr Daya Ratna Shakya dissolved the ad hoc committee to pave the way for forming WNO executive committee.

The second day of the Convention saw PPGUK president Dr Sachetan Tuladhar presenting the WNO London declaration draft. The attendants from Nepal also participated in the session over a tele-conference.

The second session of the day saw a Pargya Sabha chaired by Dr Satya Mohan Joshi. Daya Ratna Shakya, Prof. Dr David Gellner (video recording), Bhante Ananda Path, Dr Bijaya Sainju, Dr Bal Gopal Shrestha, Dr Mahesh Man Shrestha and Ram Kumar Shrestha presented their papers covering various issues on Newar Culture, heritage, Nepal Samvat, etc. and discussion was followed after each presentation.

The next session of the day was the Sahityik Sammelan, a literary symposium, which Prof Manik Lal Shrestha chaired. Among others Prof. Prem Shanti Tuladhar, Srilaxmi Shrestha, Bimal Prabha Bajracharya, Bansidhar Bajracharya, Ganesh Ram Lachhi presented their literary works. Dr Satya Mohan Joshi felicitated Shashi Mahaju, the editor of 'Matina' quarterly in this session for his outstanding contributions to Nepalbhasa abroad.

In the same evening Pasa Pucha Guthi, UK hosted a Mha Puja, the worship of the self and the New Year Nepal Samvat 1132 celebration at Hammersmith Town Hall. Pasa Pucha Guthi, UK, Dr. Sachetan Tuladhar welcomed the guests and participants to the programme. Chief guest Dr Satya Mohan Joshi in

Photos: Keshav Maharjan

augurated the event by lighting a traditional sukunda lamp. He explained on the importance of Mha Puja. Similarly Dr Padma Ratna Tuladhar, Prof Manik Lal Shrestha, Mrs Ambika Luitel, Dr. Bal Gopal Shrestha, and Prof. Prem Shanti Tuladhar expressed their views on Newar language, culture and identity. It was followed by an extravagant show of cultural dances and songs, and a Newah feast (Bhvay). At the same occasion the chief guest Dr Joshi released PPGUK's annual magazine "Guthi".

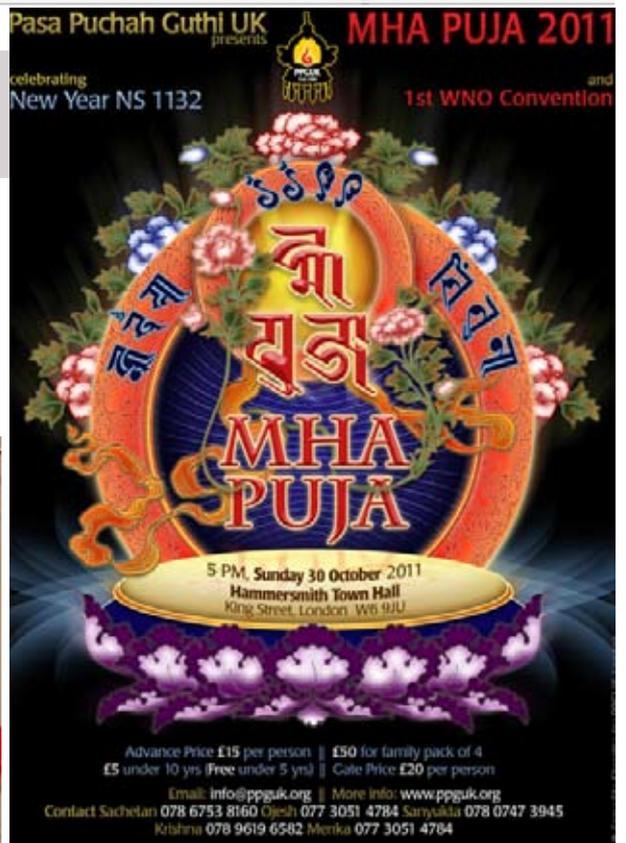
On the third day, participants of the convention were taken for London study tour followed by a group dinner.

On the fourth day the participants were given a tour of Oxford. Professor David Geller of the Oxford University hosted the tour program. On the fourth day evening, participants gathered for a dinner at Slough in SO ASIA Restaurant hosted by its owners Mr. Surendra Shrestha and Mrs Minu Shrestha. It was here that the much-awaited London declaration was read to the masses by the then president of WNO ad hoc committee Daya Ratna Shakya. This 5-point declaration was welcomed by one and all, which was followed by expression of views by all participants. In the this evening gathering, the chief guest Dr Satya Mohan Joshi also released "The WNO newsletter Bu Khan Pau".

Mha Puja NS 1132

Pasa Puchah Guthi UK celebrated its annual Mha Puja and Nepal Sambat Newar year celebration (NS 1132) on Oct 31, 2011 at Hammersmith Town Hall, London. The event also saw conclusion of The 1st World Newarh Convention organized by World Newarh Organization and hosted by PPGUK.

Photos: Nilesh Singh

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

Balmukund
Prasad Joshi
and family,
Hayes

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

Sachetan Tuladhar
and family,
New Malden

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

Rita Devi Singh
and family,
Alperton

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

Shambhu Kumar
Shrestha
and family,
Chingford

नेपाल अधिराज्य भरि १७०० मुतानी काउण्टरहरू

२४ घण्टा भित्र मुतानी

उत्तम सटही दर

Ref. No. Tracking सुविधा

अनलाइन सुविधा

नेपालको सबै बैंकहरूमा डिपोजिट सुविधा

Contact Address:

QnE Limited

27 Westbury Avenue,
Turnpike Lane, N22 6BS
Phone No. **0207 1400176**
0782 8395970

Registered with :

(540248)

(12618442)

In partnership with:

हिमालयन बैंक लिमिटेड

Himalayan Bank Limited
THE POWER TO LEAD

London College of
Engineering and Management

Business and Management

Computing and IT

Accounting

English Language

London College of Engineering and Management

LCEM House
15 Spray Street
Woolwich, London. SE18 6AP

Telephone: 02088546158, Fax: 02088547916

Email: admin@lcoem.com

Website: www.lcoem.com

Annual General Meeting NS 1132

Pasa Puchah Guthi UK (PPGUK) held its 10th Annual General Meeting (AGM) on Saturday July 14, 2012 at 3 The Mount, Acton, London W3 9NW. The meeting was by attended by PPGUK founder members Amrit Sthapit, Arjun Pradhan, Bal Mukunda Prasad Joshi and Shashi Manandhar, president of World Newah Organization (WNO) Dr Bal Gopal Shrestha, all members of outgoing executive committee, PPGUK South-east London representative Kumar Shrestha and general members.

Outgoing president Dr Sachetan Tuladhar commenced the meeting by welcoming the guests. Outgoing general secretary Ojesh Singh presented the organizational report 2010-2012, along with a quick glance at PPGUK's financial standing. He summarized all of the events organized and participated by his team including Mha Puja 2010, two Nepalbhasha Film shows, Gu-bhwoye (picnic), 1st World Newah Convention 2011, Mha Puja 2011 and two memorial services for late founder members Rameshwor Dangol Singh and Ishwor Manandhar respectively. He concluded that although the organization could not attain a major financial gain, it was successful in achieving the goals of cultural preservation and community participation, which also recognized by Shamkhadhar Sirpaa, a prestigious Nepalese award for outstanding achievement in preservation of Newah culture and heritage.

This was followed by Dr Sachetan Tuladhar's insightful presentation sharing the lessons he had learnt from PPGUK's present challenges and his team's initiative in seeking solutions. He informed that his team was able to organize Mha Puja 2011 within a short duration of seven weeks. Dr Tuladhar further elaborated on the various new concepts that were introduced during his term including Nepalbhasha film shows and revival of Newah games. He also emphasized on the necessity of PPGUK's rebranding towards its corporate image building and potential merchandizing opportunities arising therefrom. Dr Tuladhar encouraged everyone to start thinking about how to devise a self-sustaining organization model for PPGUK so that it can be realized in the near future.

The presentation was followed by Samye-bajee, the traditional Newah lunch.

An election commission which comprised of Dr Bal Gopal Shrestha and Bijaya Bajracharya unani-

mously elected the new Executive Committee of Pasa Puchah Guthi UK for the year 2012-14 as follows:

Bal Mukunda Prasad Joshi (President),
Ojesh Singh (Vice-President),
Manisha Dangol Shrestha (Vice-President),
Sanyukta Shrestha (General Secretary),
Tribeni Gurung (Joint Secretary),
Menka Shrestha (Treasurer),
Suresh Vaidya (Members, Sports),
Suresh Shrestha (Member, Cultural),
Tina Tamrakar (Member).

All PPGUK founder members, the longstanding advisor Prof Dr David N. Gellner, and WNO president Dr Bal Gopal Shrestha were nominated as advisors.

Dr Bal Gopal Shrestha expressed his view that Newars in the UK should echo the contemporary voices of Newars in Nepal. He added that the Newars in the UK should join janajati forces in order to safeguard the ethnic rights of the Newars, to further guarantee the preservation of their language and cultural heritage.

Newly elected president and founder member Bal Mukund Prasad Joshi vowed that his team will leave no stone unturned for the organizational improvement of PPGUK. He added that the newly elected team is a wonderful mix of individuals from different age groups. The fact that they can offer valuable experience as well as new energy, would definitely benefit the organization in the long run.

All newly elected members expressed their excitement and commitment for the new term while founder members Amrit Sthapit, Arjun Pradhan and Shashi Manandhar wished the new team for success.

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual General Meeting 2012 Photo: Nilesh Singh

Annual Picnic NS 1132

ACKNOWLEDGEMENT

Dhau (Yogurt)

Mrs Janaki Manandhar & Sabita manandhar

Bhuti-w 1 (Black-eyed beans Cuisine)

Pabitra Shakya Tuladhar

Wo (Lentil Cakes)

Mahanta Shrestha

Bal Mukund Prasad Joshi

lu-w 1 (Potato Cuisine)

Rukmani Manandhar

Bhavan Shrestha

Chan (Chickpeas)

Gopal Manandhar

Renu Manandhar

Chhwoyel (Meat cuisine)

Kishore Shrestha

Baji (Rice Flakes)

Manisha Dangol Shrestha

*Baji, Ny (Fish), Plates, Bowls, Spoons,
Binliners, Gloves, Sweets & Mats*

Menka Shrestha

Khen (Egg)

Anjana Shrestha

Beer

Achyut Shrestha

Soft Drinks

Suresh Shrestha

Tina Tamrakaar

lu-ach r (Potato Pickle)

Shanta Gurung

*Water, Khw p (Mask) Printing,
Table, Chairs & Cups*

Shashi Manandhar

Folding Tables X2

Sujan Shakya

Delivery of Tables X2

Tara Gurung

Everyone is Welcome at Pasa Puchah Guthi UK's
P · I · C · N · I · C

GUNNERSBURY PARK
London, W3 8LQ

SUNDAY SEP 9th, 2012
11 AM to 6 PM

रुं कसरा Lion Game
रुं कसरा Cha Kasa
Free Contests

रुं कसरा Mask making
रुं कसरा Kite Flying
Free Contests

Entrance Ticket Including
Samay Baji Breakfast
& **Bhwoye** Lunch:

£10 per person,
£35 for family of four,
FREE under 12 yrs

Bus Route E3, H91
Tube Acton Town Underground
(Piccadilly and District Lines)
Main car park is on the north side
of the park, near the boating
take just off Pope's Lane after
the junction with
Gunnersbury Drive

Contact
BalMukund 079 5086 7266
Ojesh 077 3051 4784
Sanyukta 078 0747 3945
Tribeni 079 8935 2382

Email: info@ppguk.org
More info: www.ppguk.org

Extra Mats

Niraj Shrestha

Coloring Kit

Cathy Manandhar

Tribeni Gurung

Photos

Suresh Shrestha

Shree Kumar K.C.

Keshav Maharjan

Gazebo/ Tent, Bingo Instrument

Ojesh Singh

Delivery of Yogurt

Amrit Sthapit

Kiran Shrestha

Bingo Announcement

Om Pradhan

Bingo Ticket Sale

Lasata Tuladhar

Anisha Shrestha

Volunteers

Gaurav Shrestha

Renu Adhikari

Kites & Kids' Games Prizes

Sanyojan Shrestha

Staff members of Nepalese Tandoori Restaurant
who went an extra mile by greeting
every bhwoye guest with a smile!

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS | 132)

Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh S

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

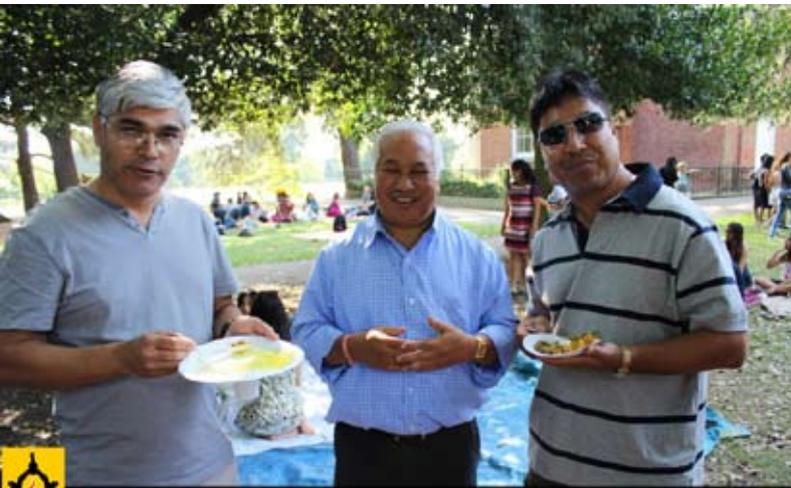

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Suresh Shrestha

Everest Connection

Bringing quality Nepali products and services to the world

Namaste!

Welcome to Everest Connection,

HAVING a long established award winning reputation of our trade mark "Everest Inn" for excellent Nepali hospitality and cuisine in the UK, And in response to growing demand, we are now widening the opportunities to experience Nepal in new ways. Our vision is to bring top quality Nepali products and services to the world. Nepal's beauty, creativity and exceptional craft skills have much to offer. We have sourced the very best range of Nepali goods for you to enjoy.

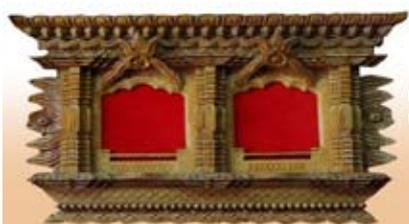
We look forward to welcoming you to our new Everest Connection shop in Ashford.

Pashupati Bhandari
(MD - Everest Connection & Everest Inn Group)

*Taste of Nepal
under the same roof.*

- Wooden Crafts • Pashmina
- Nepali Paper Products
- Silver, Copper, Brass, Bronze products
- Nepali fashion ware • Sari's & Kurthas
- Festive Specials •
- Nepali Instrumental Music
- Home decorations

Everest Connection, Unit - 6, 19 - 33 Station Road, Ashford, Kent, TN23 1PP
Tel: 01233 650180 • www.everestconnection.co.uk

Everest Inn

NEPALESE & INDIAN CUISINE
GURKHAS' RESTAURANT

Awarded for the Best Nepalese Restaurants in the UK, and Winner Of Asian Curry Awards

Come and enjoy an exceptional dining experience at one of our award winning Restaurants.

**113 Station Road,
Ashford, Kent, TN 23 1PJ
Reservations : 01233 643643**

Everest Inn also offers:

- Private Parties and Functions:
- Dinner parties
- Wedding reception
- Champagne and Canapés Receptions
- Birthdays
- Business meeting
- Business presentations
- Outdoor Catering
- Live Kitchen at Your Garden
- BBQ or Canapés Receptions at your place!

***Are you thinking of having a party ?
Let us organise it for you!***

***Everest Inn caters for any
Occasions to your requirements
and your budgets.***

**41 Montpelier Vale,
Blackheath, London, SE3 0TJ
Reservations: 020 8852 7872**

**32 - 34 High Street
Hythe, Kent, CT21 5AT
Reservations : 01303 269898**

Awarded for the Best Nepalese Restaurant in the UK, and Winner of Asian Curry Awards 2011

www.everestinn.co.uk

Our philosophy is to provide, Quality food, Exceptional Service, And Outstanding Value

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

PPGUK
Great Nepalese
Restaurant
London
020 7388 6737

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

Chautari
Restaurant
Plumstead
02088548710

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

World Hindu
Federation
UK Chapter

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

Chiranjibi Dhakal
Director,
NepalBritain.com

ABI College
Academic • Business • Innovation

3 The Mount, Acton, London, W3 9NW

**ADVANCE YOUR CAREER
WITH A POST GRADUATE
BUSINESS QUALIFICATION**

in partnership with

Phone: 0208993 4500 / Fax: 0208993 4501 / Email: info@qcol.co.uk

166 Battersea Park Road
Battersea
London
SW11 4ND
020 7498 2000

Welcome to holy cow fine Indian food.

Email: info@holycowonline.com / Web: holycowonline.com

Meet Our Performers

P s Puchah Guthi UK has been blessed by highly enthusiastic cultural performers, both professional and amateur, who have always been willing to contribute with their talent and time for the entertainment of entire Guthi family all these years. Since its inception in 2000 AD, we have been approached by a long list of members and friends of Guthi who have shown interest in joining our effort to present an extravagant show at the Mha Puja stage.

This year, we have decided to recognize their contribution through various ways; one of those being this section of our annual Guthi magazine where we shall introduce our talented cultural artists in the best way we can.

Here is an opportunity to know more about our performers beyond the few minutes of relationship when they create magic on stage!

Preetie Kachipati

General Member & Regular Performer

This year, I am performing a solo dance to '*Banma Phulyo Phoolai Phool*' (by Anju Panta).

Performing at Mha Pooja is one way to express the love I have for my beautiful and radiant culture.

I have previously performed in the Mha Pooja Programmes. For instance: In 2006, I performed, with Tribeni Gurung, to '*Jhal Jhali Aankhama*' and in 2007, we also performed '*Mohani Lagla Hai*' and '*Bala Bala Mikha*'.

I am proud to be Nepali and very grateful to P s Puchah Guthi for bringing the whole community together.

Ghintang The Unity UK

Regular performer &
London's emerging Dance Group

We have previously performed in 2010 & 2011 during the Mha Puja event.

For this year's event, we are going to present a typical Nepali dance, a typical Newah dance and a fusion/ remix dance.

Performing in this year's Mha Puja is a great opportunity to show and spread Nepalese cultural dance to those people who are unaware about the culture of Nepal.

Mha Puja is great festival of the Newah community so we would like to say to our audience to come and enjoy the Mha Puja.

Suresh Shrestha

Executive Member, Cultural
& Mha Puja Lead Choreographer:

Gopal Basnet

Bhim Kala Thapa

Deepa Shrestha

Rupal Shrestha

Krisha Manandhar

General Member

I haven't performed in a Mha Puja programme but I have performed with a group in the Koseli cultural programme on the 26th September 2012.

For the Mha Puja Programme, I am going to perform a Nepali dance to the song 'Dui Chulti Batera'.

I like to dance because performing on stage gives me more confidence for events later on; also performing traditional culture makes myself and my parents proud.

I would like to wish everyone in the audience a Happy New Year, and hope that you enjoy my performance.

Madan Thapa

General Member / Regular Performer

I have been performing almost regularly since Pasa Puchah Guthi was established in 2000 AD.

With Koseli Cultural Group which celebrated its silver jubilee recently, I have been involved in Nepalese cultural activities for almost three decades now, and we share a great relationship with Guthi.

My daughter Ruby Thapa had performed in most Mha Puja shows and she also performed the first Newah dance here among others. We always try to educate youngsters about our culture.

Newah culture is very rich and we all love it.

All I would like to say to my audience is- "Nhu Dayaa Bhintuna". Let's do our best to preserve our culture.

Binod Chipalu

London's Popular Lakhey Dancer

I have performed in almost all Mha Puja events since Pasa Puchach Guthi was established in 2000 AD.

Mostly I have performed our traditional lakhey dance which has been liked by everyone. The response I have received all these years has been outstanding.

Personally I feel great to be able to showcase an important part of our culture in a foreign land. Lakhey dance needs a lot of energy but the kind of response that I get in every performance keeps me going in high spirits. Once Lakhey appears on stage, one can instantly feel that the atmosphere somehow gets filled with energy. The mythical character called Lakhey is that powerful!

Despite my family and business commitments whenever there is an offer to perform for Guthi, I try my best not to let the community down. For me, Lakhey is also a kind of our cultural identity and I feel blessed that I could bring it to people in Britain all these years. This year too, I am going to give my best.

For my Mha Puja audience, I would like to wish a happy new year, Nepal Samvat 1133.

I would also like to add that we should not leave our identity behind wherever we are based. Our culture and tradition is what makes us different and special. We all need to play our part in preserving our unique culture so please support our efforts in every way you can. Even your presence as an audience makes a lot of difference to us!

NEWAH FASHION

Understanding Newah culture as a unique heritage of Kathmandu city will remain incomplete without revisiting the unique material and style in which the Newahs dressed themselves.

Fashion is about design and drapery, glamour and grandeur, style and substance,- none of which is less important in any typical Newah cultural feat. Not surprisingly, Newah ladies from various age-groups and backgrounds are working, or have shown great interest during various stages of their career, in carrying

out research, preservation and innovation within the field of Newah fashion.

Once a forbidden city, Kathmandu has almost entirely given up it's traditional fashion to the great influx of western culture during the last two decades. Although traditional Newah fashion trends have far been forgotten in daily life, recent works of a few individuals have shown big promise despite the adversaries offered by prevailing market trends.

IshwariMaiya Shrestha

Lecturer,
Central Department of Nepalbhasha, Kathmandu

The speciality of Newah fashion lies in the jewellery used by the Newar community. These jewellery, made of gold or silver, make Newah fashion stand out as there are specifically different jewellery for different occasions. And in terms of clothing, somehow only 'haaku pataasi' has been portrayed as the dress of Newahs but in reality it is not used by all of the sub-communities within the Newah community.

Newah fashion has indeed disappeared in today's busy world, where people are in search for the most comfortable and easy-to-wear clothing. Nonetheless, in order to preserve the Newah fashion, a more comfortable version of the traditional Newah clothing can be introduced, that catches the essence of Newah

fashion and yet is easy and comfortable to wear. This may also use the clothing materials made in the country itself, which will also help to catapult the Nepalese textile industry.

Manisha Dangol Shrestha

Director,
London Fashion House, London

Newah fashion is very exotic like its food, culture and festivals which has its own speciality, symbols and values. Popular fabrics, like Dhaka and Haaku Pataasi, mainly used in Newah outfits is truly unique and can be beautifully fused in modern fashion trends.

Newah fashion is not just so exotic and vibrant, it has its own significance too. As a Newah fashion entrepreneur, I will be trying to create an awareness of its importance; making a difference by reviving Haaku Pataasi and Dhaka, by creating designs which can be blended beautifully in today's fashion world and bring back the forgotten practice of hand spun, hand loom, which is not just eco-friendly but uniquely Nepalese too

Sanyukta Shrestha

Founder/ designer,
Sanyukta London, London

Re-defining Newah fashion does not just mean the use of traditional fabric to a modern style. Besides that, various other elements within our traditional Nepalese fashion can act as a source of inspiration. One of those elements is our art, whether it be sculptures, paintings or architecture e.g. temples that make the backdrop of our daily life in Nepal. Also, the intricate work found in our traditional jewelry has always been a great source of inspiration for me.

Although I have been specializing in Bridal wear in London for some years now, I have a wish to work on our traditional fashion in the future. My father also keeps reminding me that I should not lose the connection with my roots.

In 2007, I had an opportunity to showcase our traditional jewellery in a major fashion show at Café de Paris, London. I remember that one of the many

things I had used was our traditional red fabric extension to hair. I had a feeling that it could go really well even with modern outfits although it is very unusual in western fashion. To my surprise, I found that the British audience really loved the idea. They had many questions to ask me about the style and traditional jewellery used.

Sabrina Shrestha

*Model/ Choreographer/ Photographer,
Kent*

While in Hong Kong, winning the title of Miss Talent Hunt 2006 marked the starting point of my career in modeling at the age of 16 years. Later, I moved to the UK and organized Miss UK Nepal with Shanti Gurung in 2010, followed by a number of other fashion shows, music videos and films.

After choreographing Top Model UK 2011, I got involved with London Fashion House where I choreographed a number of models in it's opening show that focussed on traditional Dhaka designs.

Apart from modeling and choreography, I have also studied photography which has not only proved useful in my profession, but also helped me explore my creative skills. One of my immediate plans is to produce a Nepal Calendar 2013 which will include photographs highlighting Nepal's cultural and natural beauty.

Nepalese designers have been doing some great work which has only made this sector a lot more promising for those who would like to get involved.

*Design / Photo Courtesy:
London Fashion House*

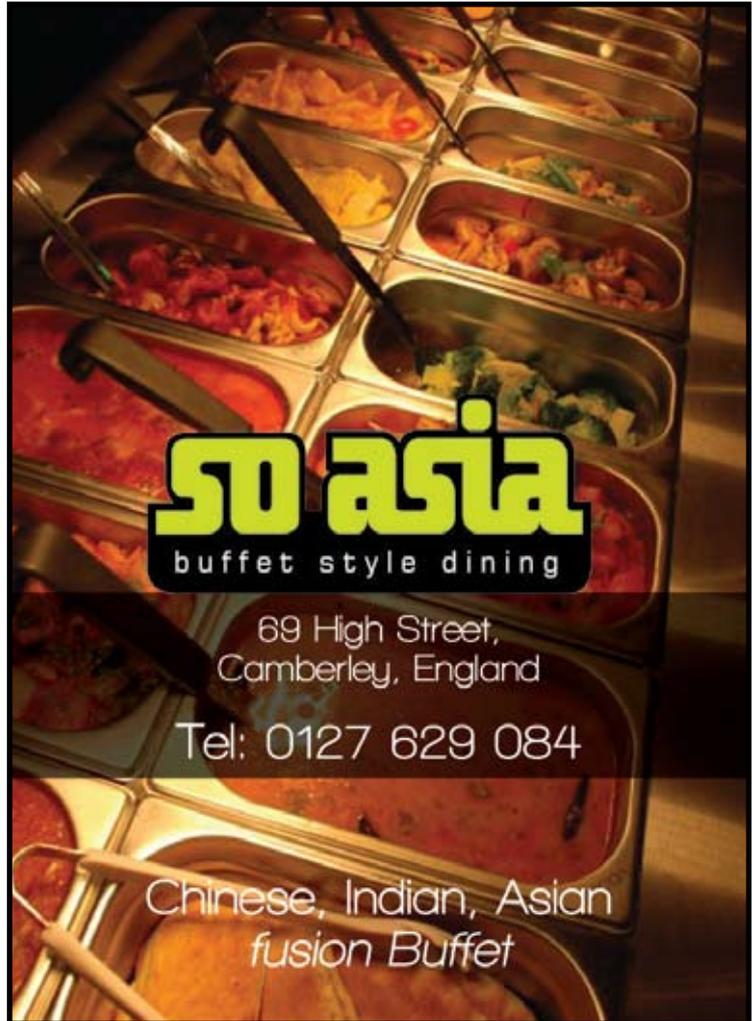

**NEPALESE
JEWELLERS
AND
GURKHA TAILORS**

3 Wellington Street
Aldershot
Hampshire
GU11 1DX

Tel: 0125 235 0115

We make all kinds of
Gold & Silver Ornaments.
Also Repairing and Engraving
are done here.

SO ASIA
buffet style dining

69 High Street,
Camberley, England

Tel: 0127 629 084

Chinese, Indian, Asian
fusion Buffet

Joshi & Co
Affinity Associates

Putting You & Your Business First!!
Free initial meeting, no obligation

**Fully Qualified & Experienced Professionals with demonstration of strict
Codes of Conduct & Confidentiality!!**

Key Features:

Friendly & efficient personal service!!!
Free telephone support!!!
Free business visit & Advice!!!
Full Accounting & Tax Solutions!!!

Our Services:

- Business Start up
- VAT
- Annual Accounts
- Personal Tax & Business Tax
- Monthly Management Mccounts
- Payroll
- Capital Gains Tax

**SPECIAL DISCOUNTS AVAILABLE FOR
Start-up & Switchers**

11/12 Hallmark Trading Centre, Fourth Way, Wembley, Middlesex, HA9 0LB
Email : bikramj@beehix.com | Tel: 02089032077 fax 02089032477

Defining National Identity in Britain

A study on the migration of Newah people to London and their national identity.

By Tribeni Gurung

There is no doubt, whilst in the UK we have all bumped into a Nepalese person; whether it's on the street, your local supermarket and even at work. This can portray the increasing number of Nepalese people in the UK; many who have migrated from Nepal for their own personal reasons and circumstances. The issue of migration is an area, which has always fascinated me due to the constant exposure to the most well known migrations in history; the slave trade during the 18th Century, the movement of European immigrants to North America in the early 1900s and the arrival of Jamaican labourers to Britain on Empire Windrush in 1948. These by and all, have created what is known of our society today: multicultural. A multicultural society can have a major influence on how individuals and groups perceive themselves in terms of their identity – this was an issue I focused on when conducting my undergraduate research.

This study examined the migration of Newahs to the UK and whether migration had an effect on the construction of one's national identity. My main motivation to explore the issue of national identity construction is due to my personal experiences of growing up in Britain and at times being confused with how to define my own national identity; hence I aimed to understand whether this confusion was present with other Nepalese people in the UK and how they defined their identity once migrating to Britain. I specifically focused on Newahs due to the extensive exposure and research amongst other Nepalese groups in Britain (such as the Gurkhas) and as a result of my own heritage: my mother being a Newah and my father being a Gurung. As this study was an undergraduate project, I re-

cruited eight Newah participants (over the age of 18) from London who had migrated to Britain, in which I carried out a semi-structured interview with each participant. Questions examined the issues related to their processes of migration, their life in Britain, their involvement with any community organisations whilst settled in Britain, and lastly how participants defined the concept of national identity and what this meant for them. In addition, this study also aimed to understand the ways in which Newahs preserved their chosen national identity.

The findings of this study revealed that migration was a minor factor in the construction of Newahs' national identity. However, national identity was rather shaped by the concept of 'identity markers'; the notion that identity is shaped according to specific indicators or 'marks'. The majority of participants in this study acknowledged the main identity marker for them was place of birth, and as all Newahs had spent much of their early life in Nepal, all claimed their national identity was Nepalese. Moreover, this study also established other key identity markers such as one's race, ethnicity, the length of settlement in a specific society or country and whom individuals interacted as well as socialised with. In terms of whether participants felt they could see themselves as 'British', the notion that British was a fragmented concept emerged. This denoted that there were various forms of 'British' and to be fully British, participants felt it was necessary to be of a certain race; it was only due to Britain being a multicultural society, participants felt they could 'claim' their form of British-ness. In addition, culture was a key signifier of sustaining Newah identity; celebrating

Newah festivals granted a sense of cultural identity. However, participants also felt that it was important to celebrate festivals such as Christmas, for the simple reason that if one is living in the host country, then surely the culture of the host society should also be embraced. Adding to this, participants felt it was necessary for their children to experience British culture and values as a means of integrating with their peers and ultimately the wider British society.

Overall, although this was a small-scale study, it demonstrated the elements Newah migrants used to construct their national identity in a multicultural society and it provides an indication of integration and assimilation in the mainstream British society. Within this study, the main finding portrayed how Newahs preserved their national identity, which can indicate the need to integrate into a community; mainly a community, which can provide some form of a 'shared' culture and experience. Hence it can be assumed that participants de-

scribed themselves as more Nepalese than British because Britain does not provide a shared culture in which everyone can claim and engage with. Therefore a multi-ethnic city like London may only be fragmenting society, suggesting the need for ethnic minorities to sustain their cultural and national identity. Thus, this study can imply how ethnic minorities preserve their national identity and whether a multi-ethnic Britain may have an impact on identity construction. What's more important is that this study reveals reasons why migration may occur, which nonetheless, enables researchers to acknowledge the social, political and economical situation of a country or nation. Although this study cannot be generalised amongst all Newah migrants in the UK, it does however, provide a platform for future research on migration and identity of Newahs and how identity is constructed according to the number of years Newahs have lived in the UK, the country they were born in and exposure to a culture and in some cases, religion.

इतिहासनिसें वर्तमानतकया

महपुजा छपुलु

डा. कमलप्रकाश मल्ल

नेपाल संवत् १९९८ कौलागा ३०

महपुजा गुकथं याइगु, सुनां सुनां गुकथं याइगु, गथे याइगु धैगु वारे यक्व च्वसु थुथाय् पिदने धुंकूगु दु। छुं मखुसां विधियागु निगु स्वंगू सफू प्रकाशित जुइ धुंकूगु दु। उकि मध्ये यलया कावराज सिद्धिगोपाल वैद्यजुं पिकयादीगु महपुजा पद्धति दकलय् न्हापां खः। व सन् १९५३ पाखे पिहावःगु खः। अनलि ज्योतिषविद् विजय मंगलर। ज जोशीजुं महपुजा (आत्मपुजा) एक शास्त्रीय अध्ययन धकाः छगू चिकिचाधंगु supplement थें नं पिकयादीगु दु। अथे हे विक्रम संवत् २०४३ सालया महपुजा लक्ष्मीपुजा नापं स्वात्तुस्वाना वःगुया निंति अवलय् वयकलं हाकनं छगू लेख पिकयादीगु दु। थुगुसि हे नं भाजु फणिन्द्रतन्त वजाचार्यजुं महपुजा विधि धकाः छगू तसकं यइपुस्सेचंगु सफूचा पिकयादीगु दु (जः सफू कुथिपाखें प्रकाशित)। उकि थ्व महपुजाया वारे गुगु बौद्धिक उत्सुकता बौद्धिक जिज्ञासा खः व बौद्धिक जिज्ञासा दना वयाचंगु दु धकाः धयागु थ्व छगू छुमा खः। अथे हे थुथाय् दच्छि दत्या अभि निर्दे हे दये धुंकला सन्ध्या टाइम्स, विश्वभूमि व देशय्मरू भयाः व वयानं न्हापा इनाप व मेमेगु धीधी पत्रपत्रिकाय् महपुजा व महपुजाया महत्वया वारे महपुजा धयागु छु सुनां गथें याइगु धयागु वारे तःगूमछि लेख पिहावये धुंकूगु दु।

अथे जूगु निंति महपुजाया महत्व व महपुजाया विधि गथे यानाः संरक्षण यायेगु धैगु वारे भीसं च्युताः कयाचवनागु छगू किसिमं स्वाभाविक हे खः। छाय्छाल धाःसा नेवाः देय् दबालि नं थगुने नार। यणगढय् छगू तःधंगु भेला याता। अन छगू छु क्वःछयूगु दु धाःसां भी नेवाःत सस्कृत्यां सांस्कृतिक पहिचान गुगु खः महत्वपूर्ण छगू symbol महपुजा खः धकाः क्वःछिता नेवाःत न्हयाथाय् च्वंमह जुइमा, न्हयागु सम्प्रदायया जुइमा, न्हयागु पेशाया जुइमा, न्हयागु जात यापिं जुइमा कार्तिक शुक्ल प्रतिपदा कुन्हु न्हूदं क्यनेवं महपुजा माने यायेगु व अले महपुजा माने यानाः भीसं महपुजाया भिंतुना इनाः थ्व भीसं न्यायेकेमाः धयागु छगू क्वःछयूगु दु। थ्व छगू कथं सांस्कृतिक जागरणया (cultural awakening) ४४ दं न्हयः च्वसापासां पुसा प्युगु खः। व पुसा बुलुहु स्वां जुया ह्वला।

महपुजा वारे मूलतः गथे अध्ययन यायेगु, थ्व यात गथे यानाः approach यायेगु, थ्वयात गथे यानाः analyse यायेगु थ्वयात गथे यानाः interpret यायेगु, थ्व सम्बन्धय् जिं छत्वाःचा थन न्हयथनेगु याये।

अमेरिकाया प्रिन्सटन विश्वविद्यालयय् आन्धोपोलोजीया छमह तसकं ह तःधंमह प्रोफेसर Clifford Geertz धाःमहेस्यां छगू तसकं हे महत्वपूर्णगु प्रभावशाली सफू च्वःगु दु। व सफूयागु नां The Interpretation of Cultures खः। व सफूतिइ वयकलं छगू चिकिचाधंगु बाखं थें ज्याःगु ख न्हयथनादीगु दु। व बाखं थन छगू भूमिकाया रूपय् न्हयव्वये त्यना।

छकः १८औं शताब्दीयागु अन्तपाखे छमह ब्रिटिस सिभिल सर्भिन्ट इण्डियाय् दकलय् न्हापां वःबलय् व अनयागु संस्कृति खनाः तसकं हे आश्चर्यचकित जुयाः वं अनयापिं पण्डिततयके न्यन-“छिमिगु विश्वास अनुसार थ्व पृथ्वी छुकिइ अडे जुयाचंगु दु? थ्व

पृथ्वी कुबियाच्वंमह सु? धयागु छिकिपिनि छु विश्वास?” बनारसया छमह पण्डितं “थ्व पृथ्वी फुक्क कुबियाच्वंमह ला किसि का किसि” धकाः वं जवाफ बिला। “अय्सा किसि ला व कावलेया महय् अडान कयाच्वंमह कावले किसियात ल्हवनाच्वंगु” धाला। “अय्सा व कावले यात सुनां ल्हवनाच्वंगु ले?” धकाः न्यना। “व कावलेयात मेमह कावले ल्हवनाच्वंगु ला” धाला अले “व मेमह कावलेयात सुनां ल्हवनाच्वंगु ले” अय् धाधां धाधां न्यन्यन्यन्यं कावले कावले कावले कावले ल्हवनाच्वंगु” धकाः धयाहला। “अनन्त तक कावलेतयसं ल्हवनाच्वंगु” धाला अर्थात संस्कृतिया व्याख्या धयागु छगू किसिमं छगू belief याने विश्वास, अवधारणा वा मान्यताय् आधारित जुइ उगु मान्यतायात भीसं दकलय् न्हापां थुइकेमाःगु दु।

महपुजा गवले शुरू जुल, धयागु वारे तसकं हे न्हयाएपुगु लेखय् छगू भी तीर्थलाले नःघःभनीजुं च्यादीगु दु। महपुजायागु मूल आधार भविष्य पुराण खः। भविष्य पुराण धयागु वेदव्यासं च्वःगु खः। उकिं द्वापर युगनिसें थ्व महपुजा शुरू जूगु खः धकाः वयकलं धयादिला अन व हे लेखय् वयकलं छु नं धयादिल धाःसा थ्व कलियुगु शुरू जुइगु गुगु इलय् खः अवलयनिसें महपुजा धयागु दु धायेबलय् ५ हजार ७७ वर्ष न्हयःनिसें शुरू जुल धकाः वयकलं हिसाब यानाः क्यनादिला। आः थ्व खः ला कि मेखु धकाः परिक्षण यायेगु भीगु वास्तवय् छु आधार दु? अर्थात तीर्थलाले नःघः भनीजुं च्वयादिला थुकियात भीसं मिखा तिसीना माने यायेगु छपु लं जुला मेगु लं छु जुल धाःसा भीस चभकभबचअज यायेमानी। भीसं वालास्वये मानी, दुने दुहावना स्वये मानि प्रमाण ज्वलं मुंके मानि धायेगु मेगु संस्कृतिया लपु जुला अले संस्कृतिया अध्ययन यायेगु प्रमाण धकाः धायेबलय् छिं पुरातात्विक प्रमाण लिपिबद्ध प्रमाण वा शिलालेखया प्रमाण वा छु कथंया लिपिबद्ध जूगु च्वयातःगु प्रमाण भीसं लुइके माःगु जुल।

महपुजा वारे भीं थन पुलांपुलांगु अभिलेखय् वंशावली वा शिलापत्र थ्यासफूतिइ गनं गथे उल्लेख जुयाचंगु दु धकाः व्याकक मालास्वया। थन खय् भासं च्वयातःगु छपां वंशावली दु। थुकि यात “भाषा वंशावली” धाइ। भाषा वंशावली संकलन यायेगु गवलेनिसें शुरू जुल? सुगौली सन्धी (१८९६) जुइधुंका थन ब्रिटिश लिगेशन च्वंमह अले ब्रिटिशतयसं खोजीनीति याता थनया शाहतयगु थनया थापातयगु बस्नेततयगु पारिवारिक वंशावली मुनेगु याता थ्व ज्या यासानिसें थन भाषा वंशावली धयागु भीमसेन थापाया इलं शुरू जुयाः जंगवहादुरया इलयनिसें वीर शमशेरया इलय् तक न्हयाता। दक्कलय् पुलांगु भाषा वंशावली संकलन जूगु हे १९२५ इशवी खः। अले भीसं गुगु राज्यया वंशावली धयागु खः, भी पण्डित हेमराज शाक्यया वंशज यलया महाबौद्ध विहारय् च्वंमह गुणानन्द पण्डितं च्वःगु खः। उकियात अंग्रेजी हिलाः मुन्शि शिवशंकर धयाम्ह मनुखं राइत सम्पादन याःगु जक खः। थ्व १८२९ स च्वःगु सिंल्वा लिभीनं छगू वंशावली यंकूगु दु। १८३४ स संकलन जूगु नेपाल देशको इतिहास धयागु छगू पिहावःगु दु, व स १८८२-८३ यागु अले १८७८ स बुद्धिमानसिं बस्नेत धयाम्ह (पृथ्वीनारायण शाहया काजी शिवर। जसिंहया सन्तानं च्वयातःगु छगू वंशावली दु) वयात

राजभोगमाला वंशावली धाइ व १८७८ यागु खः। व वंशावलीइ छ्हाय थथे च्वयातःगु दु। जुजु मानदेवया इलानिसें थन मोहनी नखः माने यायेगु स्वन्ति नखः माने यायेगु अले म्हपुजा याये गु न चलन भारतया पण्डितत नापं सहलह यानाः पलिस्था याता अर्थात् १९ औं शताब्दीइ च्वःगु वंशावलीइ जुजु मानदेव प्रथमं थव मोहनी स्वन्ति गुला भी देगुपुजा न्यायेकेगु थी थी नखः हनेगु शुरू यात धकाः च्वयातःगु दु। आः भीस थ्वयात ऐतिहासिक प्रमाण माने यायेगु कि मयायेगु धैगु छ्गू तसकं द्विधा जुल छ्खें स्वयं बलय् भीस थ्व ऐतिहासिक प्रमाण धकाः माने यायेमाः थें च्वा छ्हाय धाःसा बुद्धिमानसिंह बस्नेत धयाम्ह गम्ह मनु खः व मनुया पुर्खात जैसी क्वथाय् दुथ्याः। अन यक्व पुलांपुलांगु अभिलेख दु। उकियागु आधारय् संकलन यानाः च्वयातःगु जूगुलिं संभवत व भाषा वंशावली धयागुलिइ छ्छुं तथ्ययागु अंश दये माः धयागु जिगु विश्वासा अले निगुगु खं छ्छु धाःसा थ्व म्हपुजा दैत्यतय दानीम्ह जुजु बलिराजया बाखं नाप स्वानाच्वंगु दु। भीसं

थौनं थव नखःयात "स्वन्ति" धयाच्वना, स्वन्हू तिथिया अपभ्रंश खः। थ्वयात "बालयत्रेय" नं धाइ। बलिराजया निति उत्सव यानाः स्वन्हू छुटे यानातःगु तिथि जूगुलिं स्वन्ति धाःगु खः। उकिं बलिराजया बाखं नापं छु नं छ्छुं कथं थ्व स्वन्ति स्वानाच्वंगु दु धयागु खनेदु। आः थ्व बलिराज यागु खंया पुरातात्विक प्रमाण छ्छु दु? पशुपतिइ तीलगंगा धयागु थासय् विष्णुविक्रान्तयागु छ्छु मूर्ति दु। भगवान विष्णु स्वपलाः छिनाः छपलाः बलिराजयागु छ्छुचनय् पलाः तयाच्वंगु मूर्ति अन दु। व मूर्तिइ संवत ३८९ धकाः अकित हे जुयाच्वंगु दु। अज्याःगु हे छ्छु मूर्ति लाजिम्पातय् नं दु, लाजिम्पातय् च्वंगु मूर्ति अभिलेखालयय् तयातःगु दु। थ्व सन् पाचौं सदीयागु जुला अज्याःगु हे छ्छु मूर्ति नवौं शताब्दीयागु दु। अन उज्वःगु मेगु मूर्ति छ्छु फर्पिडय् नं दु। थ्व प्यंगु मूर्तिइ बलिराजयात विष्णु छलकपट यानाः वामन अवतार कयाः नर्कय् स्वतुगु वा कुकांछ्वःगु बाखं दु। अले वं लिपा थ्व स्वन्हू पृथ्वीइ राज्य जुइमाः धयागु गुगु माग याःगु खः उकियागु पुरातात्विक प्रमाण मूर्तिकलाय् वियातःगु दु।

व मूर्ति संवत ३८९ वा इस्वी सन् ४६६-६७ पाखेंया खः। थ्व बाखं नेपाःगालय् प्रचलित जुइ धुकल धयागु अकात्य प्रमाण थ्व हे खः। थ्व म जुजु मानदेव थः माया नामय् तःगु खः। उकिं संभवतः छ्छुं हे मखुसा थ्व म्हपुजा यायेगु, १५०० दं पुलां जुइ धकाः धयागु छ्छु प्रमाण दु थें च्वं।

म्हपुजा वास्तवय् गज्यागु नखः खः धकाः भीसं वाला स्वये। थ्व व्वये बहःगु नेवाः नखः खः। अथे छ्हाय धयागु धाःसा नेवाःतयगु संस्कृति धयागु हे छ्छुगु समन्वयात्मक संस्कृति खः। समुद्रय् वयाः थी थी खुसि फुक्क मिले जू वइ थें थी थी विश्वास, धर्म, संस्कृति, पूजा आचरण ज्वना वयाः फुक्कं छ्छु छ्छुप्याय् जुयाच्वंगु थ्व हे नेवाःतयगु छ्छुगु विशेता खः। थ्व विशेता दक्कलय् यचुक पिचुक स्पष्ट जुइक खने दइगु जिं स्वये थ्व हे म्हपुजा नखः खः।

थ्व म्हपुजा नखलय् धात्थे धायेमाल धाःसा पाषाण युगनिसें हे अवशेष दु। छिं ल्वंहमा छ्हाय पुजा यानाच्वना, छिं छ्हाय घःपुजा याना (च्वना? छिंगु भूतुलिइ थौं पाषाण युगयागु अवशेष दिना व अवशेष छ्छु धाःसा ल्वंहमा, व माय् केलेगु घः खः। गुगु परिवारं गोवर्द्धन पूजा धकाः नं यानाच्वना थ्व पशुपालन युगया छ्छुगु अवशेष खः। थीथी बालि दुकायाः न्याता किसिमयागु अन्न, (गुम्हेस्यां च्याता बूबः, गुम्हेस्यां गुता बूबः, गुम्हेस्यां भिनिता बूबः) तयाः मण्डलय् अन्नया पर्वत थें दयेकाः अन्नकृत दयेकाः पूजा यानाच्वना थ्व कृषिप्रधान सामाजिक अवस्थायामिं खः। अर्थात् आर्थिक विकासया कुनं स्वये बलय् पाषाण युगं निसें बुज्याय् थ्यनेधुंकुगु ई तकया छ्छु नं छ्छुं

अवशेष खनेदु। अले छिं वैष्णव खःसा वैष्णवतयगु नं ल्यंपुल्यं दु। छ्हाय धाःसा भगवान् कृष्ण दयः यात पुज्याः गुलिं इन्द्र तसकं तब्वये का घनघोर वा वयेकगुलिं पर्वत ल्हवनाः दक्क सापूतगु संरक्षण याःगुलिं गोवर्द्धन पुजा जुल धकाः हरिवंश पुराणय् च्वयातला थ्व वैष्णवतयगु संस्कृति जुल। अथेहे थुकिइ (रत्नकाजी गुर्जुयागु लेख - म्हपुजाया महत्वबारे ब्वनादिसं)

थ्व च्याहः दुगु मन्दः छ्छु? छ्हाय भीसं च्याहः दुगु मन्दः च्वया। रत्नकाजी वजाचार्यया धापू कथं थ्व च्याहः दुगु मन्दः अष्टमातृका खः। भीसं च्याता बूबः तया च्वनागु थ्व च्याम्ह मातृकाया प्रतिनिधित्व खः। च्याहः भैलः दयःया representative खः। उकिं शाक्त धर्म नं अन बला अन हिन्दूधर्म नं वःगु छिं स्पष्ट हे सिला छ्हाय धाःसा भगवान विष्णु थ्व बलिराजयात नर्कय् छ्वःगु अवतार या गूगु सिद्धान्त खः व अवतारवाद हिन्दू पुराण दकलय् तःधंगु विशेषता

या खः। विष्णु वामन अवतार कया बलिराजयात नर्कय् छ्वःगु खः। १८ गू पुराणय् दकलय् तःधंगु विशेषता मध्ये छ्छुगु भगवान विष्णु थीथी युगय् थीथी अवतार काःगु व अवतारवाद खः। थन ब्राम्हणवादया नं खं बला अनं बलिराजया खं बला अले गनं गनं थुकिइ संभवतः आर्य व अनार्यतयगु ल्वापुया छुमां न खनेदु। छ्हाय धाःसा दैत्यराज बलियात दमन याःगु, वैश्य व क्षेत्रीयतयगु ल्वापु वा शुद्र वा क्षेत्रीयतयगु ल्वापु, थुकियागु नं प्रतिनिधित्व गनं गनं दुला? अथे हे छिंकिपिसं बौद्ध विद्वान्पिके न्यनादिसं, बौद्ध विद्वान्पिसं छ्छु धाइ धाःसा थ्व च्याता बूबः, थ्व अष्ट बोधिसत्व खः। अले थ्व पंच बूद्धी पंच बुद्ध खः। न्यागु गुगु मन्दः च्वइगु खः व पंच बुद्ध खः धयाच्वना अथे हे वयकःपिसं यमराजया पूजा मयाः। वा याना धकाः धयामदी। उकुन्हू तिनि भी लाभरत तुलाधरयागु छ्छुगु लेख पिहावःगु दु। वयकलं छ्छु धयादिल धाःसा थ्व जिमिसं यमराज, बलिराज सूर्य, ब्रम्हा, विष्णु सुयातं पुमज्याना। जिमिसं न्यागु मन्दः च्वयेगु पञ्च बुद्ध अले यकि मन्दः व मकि मन्दः धयागु स्वंगू च्वय् व क्वय् च्वयेगु। लाभरत तुलाधरजुया अनुसार थ्व यकि मन्दः व मकि मन्द धाःगु छ्छु खः जिमिसं नं मस्यु। थ्व यमराज चित्रगुप्त खःला जिमिसं नं मस्यु। अर्थात् जिं थन छिंकिपित धाये त्यनागु संस्कृति घुलमिल जुयाः जूगु विभिन्न धर्म व संस्कृति खः व फुक्क थुकिइ ल्वाकःबूकः ज्यानाच्वंगु खनेदु। छ्हाय धाःसा, वैष्णव, शाक्त, शैव अनं वया बौद्ध थ्व फुक्क धर्म थुकिइ दु। उकुन्हू हे जू म्हितुबले महादयः बुत पार्वती त्याता। उकिं जू म्हिते माः धकाः आदित्य पुराणं धयातला आदित्य पुराणं धाःगु चाहिं छिं उकुन्हू सुथय् जू म्हितेमाः जू म्हिताः त्यात धाःसा छिं दच्छि यंक त्याइ, बुत धाःसा दच्छि तक बूइ धयागु खं बला छ्छुगु पुराणं छता धाल, मेगु पुराणं मेगु धाल, थीथी पुराणं धाःगु अनेक खं थुकिइ दु।

वास्तवय् म्हपुजा कुन्हू याइगु चिं छ्छु? धकाः भीसं तीजक माला स्वया वनेबलय् म्हपुजा कुन्हू याइगु विभिन्न ज्यात खनेदु। उकिइ दकलय् महत्वपूर्ण ज्या ला थ्व भीसं थःत थःम्हं पुज्याइगु खः। थःत थम्हं पुज्याइगु वा थःगु म्हायात पुज्याइगु खः। छ्हायधाःसा नेवाः भाय् सजिव वस्तुयात जक "म्ह" धकाः प्रयोग याइ। निर्जीव वस्तुयात न्हं यावलये "गु" धकाः प्रयोग याइ। नेवाः भाय् वस्तु न्हयागु हे जुइमा उकिइ "गु" प्रयोग याइ। "वालाःगु छें", "वालाःम्ह मनु" म्हपुजा सजिवतायागु छ्छुगु पूजा खः। जीवन, जीवन्तता उकियागु पूजा खः थ्व। तर थ्व हाकनं यमराज व चित्रगुप्त सःताः मृत्युयागु नं पूजा खः। जीवनयागु नं पूजा खः। मृत्युयागु पूजा छ्हाय खः धाःसाः भी दच्छि तक म्वानाः हाकनं मेगु दं म्वाये दयेमा, हाकनं मेगु दं मंगलमय जुइमा मेगु दं भिं जुइमाः मंगलमय जुइमा धकाः धयागु गुगु कामना खः व कामना नं थुकिइ दु। उकिं म्हपुजायात भीसं "आत्मा पूजा" नं धयाच्वना। गुम्हं गुम्हं विद्वान्पिसं थुकियात "आत्म पूजा" नं

या पुजा गुम्हेस्यां कायया पुजा धाल उकिं काय मण्डल चव्याः पुज्याइगु धयाचवना तर जिं स्वयेबलय् मूलतः थ्व जीवन जीवन्तता, animacy या पूजा खः। सजिव भीगु देह खः, सजिव देहया पूजा खः। थ्व मंगल जुइमाः धयागु इच्छा यानाः पञ्च महातत्त्वं दयेकातःगु म्ह खः, व पंच महाभूतयागु नं छगू कथं पूजा खः। म्हपुजाबलय् हासा पुज्याइ, तुफि पुज्याइ, मत पुज्याइ। थ्व वायु, पृथ्वी, लःया चिं खः। जलकुण्ड धयागु लः जुल, तुफि धयागु पृथ्वीयागु प्रतिनिधि अनं हासा धयागु वायुया प्रतिनिधि खः। गुम्हे गुम्हेस्यां थुकित वरूण, सूर्य व ब्रम्हा आदि वैदिक छःनं धाः। थ्व पञ्चतत्त्वं भीगु शरीर बने जुयाचवंगु खः व तत्वयागु नं पूजा खः। उकिं आः नेवाःतय्सं नं आः अनेक व्याख्या यानाः थीथी कथं पूजा यानाचवंगु दु।

थ्व विविध व्याख्या व विविध पूजा यानाचवंगुया संभवतः छगू कारण छु नं जुइफु धाःसा थ्व पूजायागु वास्तवय् विधि छु मद्दु वा लुइके मफुनि म्हपुजा विधि धकाः आःतक जिं छु हे सफू लुइके मफुनि। भी राष्ट्रिय अभिलेखालय व जर्मन म्यानुस्क्रिप्ट पिजरभेशन प्रोजेक्टय् जिं तःक्वः तःगु कथं माले धुना अन थ्व म्हपुजा विधि धयागु छु सफू हे मल्ल। वरू पुलां पुलांगु अभिलेखालय पुलां पुलांगु पात्रोय्, ल्हातं म्हासु भवतय् मल्लकालीन पात्रो, अनं मुद्रित जुयाः थासा आखलं पिहा वये धुंकाःया गुगु पात्र खः ई सं १८८१ निसं भी पात्रो छापे यायेगु याःगु खः। लिपाः वयाः तिनि म्हपुजा धाःगु खनेदता ने वाः जोशीतय्सं गबलय् पात्रो छापे यायेगु शुरू यात अबलयनिसं तिनि बल्ल म्हपुजा धयागु चवयेगु शुरू यात।

वया न्हयः मल्लकालयागु पात्रो य् नं ल्हातय् चवयातःगु पात्रोय् नं सर्वत्र "सुखरात्री" धयागु शब्द प्रयोग जूगु खना। जिं न्हापायागु पात्रोय् नं अनं वयाः अभिलेखय् नं अले थ्यासफुतिइ नं थ्व दिनयागु लागि "सुखरात्री" धयागु हे शब्द प्रयोग जुयाचवंगु खना। उकिं थ्व म्हपुजा धकाः भीसं गुगु पूजा यानाचवनागु खः व सुखरात्रीयागु छगू कृत्य खः, यायेमाःगु ज्या खः। गर्थिक, आदिवासी नेवाःत धयापिं ज्यापुत हे खः। वय्कःपिनि म्हपुजा याइबलय् छचनय् चिकंयागु प्रयोग याइगु दु। छचनय् चिकं थायेगु, चिकं तिलावीगु म्ह पूजायागु प्रकृया खनेदु। आः व गनं बल धयागु धायेबलय् वास्तवय् पुलांपुलांगु सफुतिइ कार्तिक शुक्ल प्रतिपदा कुन्हु अभ्युङ स्नान व तैलाभ्युङ म्हय् चिकनं थाइगु संभवतः जुइफु। म्हपुजा कुन्हुयात अर्थात् कछलाथ्व पारूयात "सुखरात्री" धयागु नै पाल संवत् २५१ निसंयागु भीके प्रमाण दु। दक्व थासय् चाहं व पात्रो हे जुइमा न्हयागुलिइ नं "सुखरात्री" धकाः हे चवयातःगु खने दु। हस्तलिखित ज्वलनं म्हपुजाये धकाः चवयातःगु खनेमदु। उकिं थ्व म्हपुजा यायेगु थ्व गुगु कृत्य खः व सुखरात्रीलिसं सम्बन्धित नं खः। आः थ्व "सुखरात्री" धयागु छु? गनं बल? सुखरात्री धयागु औसी व कछलाथ्व पारू दथुइया चाः खः। औसी सिधयाः कछलाथ्व पारू क्यनीगु गुगु चा खः उगु चायात "सुखरात्री" धाइ। अले उगु रात्री कुन्हु "कौमुदी महोत्सव" धकाः छगू तसकं हे तःधंगु उत्सव भारतीय उपमहाद्वीपय् गुप्तकालनिसं माने याइगु महोत्सव जुयाचवना व हे महोत्सव भी नेवाःतय्सं नं थाःगु हे कथं, थःगु जःछ परिवार फुक्क मुनाः दीर्घायु कामना यानाः हनी। छायाधःसा ताः म्वायेमा धयागुयात सांकेतिक रूपं प्रतिक्रामक रूपं भीत वीगु गुगु स्वयस्वां खः अले गुगु च्याकेगु इताः खः (इताःया हाकः भीगु ख्वाःनाप मिले

जुइमाः) "खे" धयागु ख्वाः, ख्वाःयागु हाकः तरावरी इताः धाःगुया निर्तिं खेलुइताः जूगु खः अले जजंका ख्वी छपु व म्हधुछि गपाय् हाकः खः अपाय् हाकः जुइमाः। उकिं थुकिइ चाहं भीगु म्हयागु पूजा यानाः दीर्घायु जुइमा धकाः कामना यानाः पूजा याइम्ह छैनकिन हे याइ। छाया याःगु ले? धयागु खँय नं भी स्पष्ट जुइमाः थें च्वं। छुं मखुसा लिच्छविकालनिसं नेपालय् नववर्षारम्भ जुइगु व हे कार्तिक शुक्ल प्रतिपदा कुन्हु कछलाथ्व पारू कुन्हु खः। म्हपुजा कुन्हु हे न्हापानिसं लिच्छविकालय् नं मानदेवया इलय् नं म्हपुजा कुन्हु हे, राघवदेवया इलय् नं म्हपुजा कुन्हु हे न्हूदं हनि। उकिं म्हपुजा कुन्हु न्हूदं शुरू जुइगुया निर्तिं न छगू दीर्घायु कामना यानाः भीसं म्हपुजा याना चवनागु खः।

थ्व म्हपुजाया वारे भीसं गुलि स्यूगु खः वयां सिके यक्व ख सीके मानिगु दिना उकिया दुने दहा वनाः उकियागु दिस छु खः। छु छु तन्त्रपुराण अभि वे दय वा बौद्ध ग्रन्थय् थुकिइ उल्लेख जुयाचवंगु दु फुक्क मालेमाः। थुकियागु सन्दर्भ छु खः धकाः माला स्वयेमाःगु छगू आवश्यकता दिना अथे हे भीसं भी नेपाःयागु अभिलेख थ्यासफू अनं वयाः पुलांपुलांगु ल्हातं चवयातःगु पात्रो व नं भीसं वालाक क्वथीक वालास्वयेमाःगु दिना जिं थनं गुलि छिकपिन्त धया छ जिं वास्तवय् सीमित अध्ययनयागु लिधंसाय् खः। उकिइ हे दहा वनाः उकियागु systematic research यानाः अभि थुकिइ field-work यानाः अर्थात् छेय् छेय् परि वारय् विभिन्न जात, अले विभिन्न थासय् ये, यल, ख्वपः व थुकिं पिने न्हयगां व मेथाय् वनाः भीसं म्हपुजा गथे याइगु म्हपुजा गथे यानाः याइगु अले गुकथं छु छु मन्दः च्वइगु छिगु जःखः छु छः पुज्याइगु, छिगु जवय् खवय् ग्वःचाः मन्दः च्वइगु दु गज्याःगु मन्दः च्वइगु अले व छःयात छु छु चीज छाइगु अले अन मन्त्र छु व्वनीगु आदि आदि वारे भीपिं आःतक अनभिज्ञ हे धाःसां ज्यु। भीसं गुलिं सीका चवना व हे थौं कन्हय् अखवारय् निगू-प्यंगु लेख पिहावःगु पाखे खः। तर म्हपुजाया वारे छगू field-work यायेमाःगु

आवश्यकता दु। अनं मेखे थ्व पुलांगु गुगु अभिलेख थ्यासफू अले पात्रोयागु नं बालाक अध्ययन यायेमाःगु दु। अले जिं दक्कलय् लिपा छिकपिन्त छु निवेदन याये धाःसा आः थौं कन्हय् अडियो भिजुवलयागु छगू कान्ति थें वयाः गुकियात digital revolution धाइ व वयागु प्रयोगं यानाः यक्व संस्कृतिया संरक्षण यायेज्यु। थ्व म्हपुजाया स्थानिसं बहनीतक छु छु ज्याख जुइगु खः व हरेक ज्या मिसां छु ज्या याइगु मिजं नं छु ज्या याइगु गनं छु याइगु छु छु छःयात धलं दिनिगु, गनं गनं छःयाथाय् पुज्यावनीगु थ्व तमाम चीज छु छु खः व डकुमेन्ट यायेमाःगु आवश्यकता खना। थ्व डकुमेन्ट वास्तवय् मजुनि। भीसं नेपालभाषा मंका खलः - थ्व आदि संस्थां थुकिइ छु विद्वतवृत्ति विद्या नं छगू टीमयात लिधंसा विद्या नं थुकिइ भिजुवलया छगू टीम नं दयेकेमाः। छगू विद्वानपिनिगु टिम दयेकाः अध्ययन याये माः। उकिइ धर्मशास्त्री, ज्योतिष, लिपि विशेषज्ञ वय्कःपिं नं चवना भीसं अध्ययन यायेमा थें च्वं। (थुगु च्वसु नेपालभाषा मिसा खलःया ग्वसालय् डा. कमलप्रकाश मल्लं विद्यादीगु धारावाहिक प्रवचन (भतभउविचभ) या टेप रिकर्डिइया लिधंसाय् भाजु वसन्त महर्जनजुं तयार यानादीगु खः।)

सकस्यां यःगु मरि योमरि

निजिरोस श्रेष्ठ (न्याछयों)

१. न्त्यखँ

योमरि च्वामु/उकी दुने हाकु

ब्यूसा माकु/मब्यूसा फाकु

ब्यूम्ह ल्यासे/मब्यूम्ह बुरिचा

त्यो छिंत्यो बकछिंत्यो

लातापाता कुलिंचां जूछिंत्यो

छिमि नं चिकु, जिमि नं चिकु

पियाचवने थाकु, याकनं वी हिं

थ्व सः हरेक नेवाःत पुचः दुगु त्वाल्यु योमरिपुन्हिया संन्याइलय् थ्वइगु सः खः। खला थौकन्ह्यु अप्वः धैथें नेवाःतय् स्वनिगलं पिने वनां मेमेगु बस्ती नं च्वंने धुंकुगु दु। तर अयसां नं पुलांपुलांगु नेवाःतय् बस्ती थौकन्ह्यु नं थजागु सः पिज्वय्काः योमरि फवनेगु चलन द हे दनि।

योमरिपुन्हि खास यानाः थिलापुन्हिखुन्हु माने याइ।

नेवाःतय् दच्छियंकां हनावयाच्वंगु हरेक नखतय् विशेष नसा नय्गु यानातःगुली योमरिपुन्हिखुन्हु चाहिं योमरि नय्गु यानातःगु दु। थथे थ्व पुन्हिखुन्हु योमरि नय्गु यानातःगुलिं थ्व दिनयात मरिया नामं हे योमरिपुन्हि नं धाय्गु याः। थ्व विशेष किसिमया मरि नेवाःतय् जक दय्काः नखः हना वयाच्वंगु खनेदु। अले योमरि सकल ने वाःतय् यःगु मरि नं खः।

नेवाःतय् न्हूगु वा भकारी जाय्केगु, वा धुकुती स्वथनेगु भवल्यु थ्व हे न्हूगु वाया जाकि दय्काः, थुकियात हे चुं यानाः योमरि दय् काः कु पुज्याय्गु चलन दु। थुलिजक मखु नेवाःतय् हनावयाच्वंगु छुं नं नखतय् देय्या लकसकथं स्वास्थ्ययात मिले जुइक नय्गु यानातःगु खनेदु। योमरिपुन्हि चिकुलां हनेगु नखः खः। चिकुलां ख्वाउंसे च्वंगु इलय् योमरि नय्बले म्ह क्वानाः गर्मी जुइगुलिं यो मरि नय्गु यानातःगु खः।

नेवाःतय् संस्कृती योमरि पुन्हिया जक मखु कि योमरिया नं उक्तिकं हे महत्व बियाः तःगु दु। उकिं नेवातय् थीथी संस्कार, संस्कृती वा ज्या खँय् योमरि छुयाः छयलावयाच्वंगु दु। मिसातय् मचा प्वाथय् दयाः बुइ न्त्यो थःछें नं धौबजि नकः वनीबले १०८ योमरी दय्काः तयाः यंकेगु चलन दु।

मस्तय् जन्मन्हबले योमरी माः निदं निसें जोड जोड दँय् गथे कि निदं, प्यदं, खुदं, च्यादं, भिदं व भिनिदंबले योमरी छुयाः घःयात छायाः, जन्मन्ह याःम्ह मचायात दँकथं हे निगः, प्यंगः, खुगः च्यागः, भिगः व भिनिगः योमरी माः दय्काः क्वखाय्की। गुलिगुलिसिया निदंपुन्हबले योमरिमाः क्वखाय्कीबले स्वंगः यो मरि तयाः नं क्वखाय्कीगु चलन दु। भिनिदं लिपा योमरि छुइ म्वाः। जन्मन्हबले योमरि क्वखाय्केगु जक मखु योमरि लुइगु नं याः। लुइगु व क्वखाय्केगु योमरी दुने हाम्बः चाकु मतःसे आखे वा जाकि गुलिसिया निगः गुलिसिया न्यागः तय्गु याइ। निदं पुन्हबले धाःसा गुलिसिया पाजुपिन्थाय् नं १०८ योमरि तयाः खँय् सगं ज्वरय् यानाः मचायात जन्मन्ह याकेत कु छवय् माःगु चलन दु।

ज्याथजिथि जंक्वबलय् खतय् फय्तुकि धुंकाः पाथी योमरि, तौला व फलफूल कुचा तयाः स्वकः लुइकेमाः। योमरिं लुइकेबले गुलिसिया भतिचा जक योमरि दय्कूसा गाः धाःसा गुलिसिया सच्छि व च्यागः हे माः। योमरिं लुइके धुंका तपरि छगलय् जातः, तौला, योमरि तयाः लःल्हाना बीगु नं चलन दु।

थ्व बाहेक मेगु ज्यापु समाजय् इहिपा जुयाः न्हापांगु किजापूजाय् गुलिसिया मेमेगु थीथी नसात नापं योमरि, योमरि माः, जाकि चुंया त्वाःदेवा दय्का ज्वनाः वनेगु चलन दु।

न्हूगु देगः पलिस्था याइबले वा पताः छाइबले वा न्हूगु छें दने सिधयाः पलिं चीबलय् च्वं योमरि लुइगु वा त्वलेगु चलन दु। अथे हे बुंग घः, जनबहा घः सालीबले रथया च्वकाय् वनाः योमरिं लुइगु यानावयाच्वंगु दु।

२. योमरिपुन्हबले याय्माःगु ज्याखँ

योमरिपुन्हिया छन्हु न्त्यो छें छखां सुचुकुचु यानाः बाँथली । कन्हयखुन्हु नी यानाः धुकू नं सुचुकुचु यानाः बाँथली । उखुन्हु हे छेंजःपिं अप्वः यानाः मिस्त च्वनाः योमरि दय्की । अले बहनी कु पुज्याइ । योमरि दय्केतः माःगु सामान–

जाकि चुं, चाकु, हाम्वः, चुंला, फ्वयाः चुं यानाः तःगु माय्, चिकं (भतिचा), क्वाःलः

थलबल न्हापा व आः

१. पोतासि/मम ख्वं
२. फ्वसि
३. बाटा
४. हासा
५. खोला (खोल्चा)
६. भुतू (चाया) व सिं/ग्यांसया भुतू वा मचिकंया भुतू
७. मलमलया सालूगु कापः
८. पंखा वा ख्वातूगु भ्वं

३. योमरि दय्केत पूर्व तयारी

योमरि दय्केत दकले न्हापां हाम्वः सियाः नी । अले चाकु लः तयाः नाय्की । चाकु नालकि थुकी निनाःतःगु हाम्वः ल्वाकछ्याइ । थ्व हाम्वः चाकु छुलुमुलु धाय्क दय्की ।

छखे जाकि चुं न्हाइ । अप्वः यानाः ताइचिन जाकियात क्यलाः दय्कातःगु जाकि चुं छ्यली । छ्याय्धाःसां थुकी लस्सा अप्वः वयाः योमरि दय्कीबले तज्याइ मखु धकाः खः । मेमेगु जाकि चुनय् उलि लस्सा वइमखु । अथे जुयाः मेमेगु जाकिया योमरि ततः ज्याइगु संभावना दय्यो ।

४. योमरि दय्केगु तरिका

योमरि दय्कीबले फयांफक्व साल्लुक दय्कल धाःसा व बांलागु योमरि जुइ । थुकिया नितिं दकले न्हापां क्वाःलःतया जाकि चुं न्हाइ । जाकि चुं न्हाय् धुंकाः थुकियात क्वाःक्वाः हे मलमलया सालूगु तुयुगु कापतं त्वःपुया तइ । त्वःपुया मतल धाःसा योमरि दय्केबले ततः ज्याय्यो । छगः खोल्चाय् क्वाःलः व चिकं ल्वाकछ् यानातइ । थुलि सामान चू लातकि ल्हाती ल्वाकछ्यानातःगु लः व चिकं कयाः बुली । आः न्हायाः तःगु जाकि चुंया ठिक्कगु ग्वारा याइ । थ्व ग्वारायात भतिचा ताहाकःयानाः छखे च्वांमुसे च्वंकी धाःसा मेखे पत्तिचिंकी । थ्व हे पत्तिचिंथाय् चोलापतिंचां लः चिकनय् थुनां प्वाः खनाहइ । प्वाः खनीबले खव ल्हाती योमरिया ग्वारा दिकाः चाःचाःहीका साल्लुसे च्वंका हइ अले थ्व हे प्वाल्य् ल्वाकछ्यानातःगु हाम्वः चाकु दुने तइ चाकु तय् धुंका योमरिया म्हुतुयात बिस्तारं चाःहिकाः चिचीप्वाः यायां प्वाः तिनां हइ प्वाः ती धुंकाः चुंयात च्वय् सालाः जवं खवं न्हाय्पं थें निगू च्वका तइ । थुलि याय्धुंका थुकी योमरिया आकार वइ ।

योमरि न्यागः, खुगः वा व स्वयां अप्वः दय्के धुंकाः हायतः ठीक जुइ । ममःया खौलय् चीक् कापः छकुती चिकं थुनाः इलाबी । थथे चिकं इलाबिलकि योमरि बुइबले योमरि थलय् मथाकेत याइगु खः । थुलि याय् धुंकाः ममःखौय् छसिंक्थं मिलय् यानाः योमरि तयाहइ । ममःखौया दकले क्वय् च्वंगु थलय् लः दाय् की, लः दयाः हा वल कि उकि द्यःने योमरि दुगु थल तयाः पुसां त्वपुयावी । १०, १५ मिनेट लिपा योमरि चिल्लो खने दयाः वलकि थ्व बुइ । थथे योमरि बुतकि पुसा लिक्ना हासाय् प्वंकाः पलख पंखा वा ख्वातूगु भ्वंतं गालाबी । थथे फसं गालकि योमरि प्वालाप्वाला थिनावइ ।

योमरिपुन्हिखुन्हु थथे चाकु हाम्वः दुगु योमरि जक मखु मेमेगु योमरि नं दय्केगु याः । फ्वयाः निनाः चि, पालु तयातःगु माय्, चुंला दुने तयाः नं योमरि दय्कू । हाम्वः चाकु तयाः तःगु, माय् तयातःगु व चुंला तया तःगु योमरि ल्वाकःबुकः जुइ सी दइ मखु धकाः योमरिया म्हुतुइ थीथी आकार वय्की । हाम्वः चाकु दुगु यो मरिया म्हुतुइ न्हाय्पंथे निगू च्वका तःसा, ला दुगुली छगू जक च्वका तइ, अथे हे माय् दुगुली च्वका मलुइक्से तःप्वाःयानाः जवंखवं तिनाः ताःहाकः यानाः हे तिनाबी । थथे छगू किसिमया योमरियात छगू हे आकार वय्काः योमरियात म्हसीकेत अःपुकी ।

थ्व बाहेक योमरिपुन्हिबले जाकि चुंया थीथी मरि नं दय्की । थुबले जाकि चुंया योमरि नापं लोचामरि, मायो (माय् दुगु), बायो (चाकु दुगु) जवंखवं सिन्हःमुं ज्वालान्हाय्कं ज्वनाच्चंम्ह लक्ष्मी द्यः, लक्ष्मीया वहाँ कछुवा, गणेद्यः, गणेद्यःया वहाँ तिछुं, कुबेर, ख्याः, हासा ज्वनातःम्ह मन्, तुफि ज्वनातःम्ह मन्, सुकुन्दा, त्वाःदेवा आदि कु पूजा याय्त दय्केगु चलन दु । कु पूजा याय्तः मायो, बायो योमरि स्वयां तःग्वः जुइक, छखे च्वांमुसे व मेखे माथं वंक दिके जीक दय्कीगु खः ।

न्हापान्हापा योमरि दय्केगु ज्या आः थे अःपु मजू न्हापा योमरि प्वतासी तयाः हाइगु खः प्वतासिया क्वय् प्वाःप्वाः दइ । फ्वसि व कसरी लः दाय्का उकी द्यःने प्वतासि द्यछुइ प्वतासीदुने धाःसा सुतइ अले व हे सुइ द्यःने दय्का तःगु योमरि व मेमेगु थीथी चुंया दय्कातःगु तइ च्वय् क्वपनं त्वःपुयाः योमरि हाइ ।

न्हापा प्वतासि नं थीथी दुगु खः। चाया प्वतासि, लीया, अथे हे सिजःया आदि प्वतासि योमरि दय्केत मदय्कं मगाःगु थल जुयाः उगु इलय् अप्वः मन्तय् म्ह्याय्मस्त बियाः छ्वइबले क्वसः हे तय्गु नं चलन दुगु खः।

थथे योमरिपुन्हबले कु पूजा याइबले योमरि लगायत द्यःपिं, ख्याः, मनु, मायो, बायो, छुं, सुकुन्दा, त्वाःदेवा, कछुवा आदि छुछु दय्कुगु दु व फुक्क वंलाभ्यगतय् वा पाथी छुसिंकथं मिलय् यानाः तइ । थ्व योमरि दुगु वंलाभ्यगः न्हूगु वा अथवा जाकि दुगु भकारी वा त्यपद्यःने तयाः जाकि, सिन्हः, स्वां, समय्वबजि, फलफूल तयाः इताः, धुपांय् च्याकाः पूजा यानाः त्वःपुया प्यन्हु तक स्वनेगु याइ । प्यन्हु लिपा योमरि क्वकयाः प्रसादकथं नय्गु याइ । प्यन्हु दुखुन्हु म्ठ्याय्मस्त नं सःता नखत्या ब्वनाः योमरि नकेगु याइ । थथे योमरिपुन्हखुन्हु योमरि द्यःपिं आदि दय्काः कु पूजा यानाः योमरि छ्यायाः, दान बियाः अथवा मेमेपिन्त इनाबिल धाःसा थःपिनि सम्पति, अन्न स्थिर जुयाः नय्त्वनेया कमि जुइमखु धैगु धारणा दु ।

योमरिपुन्हबले अप्वः नेवाःतय् योमरि दय्काः कु पुज्याइसा गुलिसिया योमरि छुइ मज्यू धकाः छुइगु चलन मदुपिं नं दु । थथे योमरि छुइ मज्यूपिंत योमरि छुइ ज्यूपिं थःथितिपिसं छैय् हे वनाः योमरी वीयंकेगु नं चलन दु । योमरि छुइ मज्यूगु नं थीथी कारण दु । गुलिसिया न्हापान्हापा पुर्खापिंमध्ये छम्हेस्या योमरि नःबले कथुइ थानाः सीगु घटना जूगुलिं उबलेनिसें योमरि छुइ मज्यूगु धैगु धापू दु । अथे हे गुलिसिया योमरि छुयाः योमरि लिकाय् धकाः प्वतासी क्वछुबले उकिं वःगु हां पुनाः सीगु घटना जूगुलिं उबलेनिसें योमरि छुइ मज्यूगु धैगु धापू दु । अथे हे गुलिसिया यो मरि छुयाः योमरि लिकाय् धकाः प्वतासी क्वछुबले उकिं वःगु हां पुनाः सीगु घटनां यानां योमरि छुइ मज्यू धकाः धयातःगु धैगु धापू दु ।

५. योमरी दइगु पौष्टिक तत्व

योमरि क्वाःगु लःया हाय् हायाः दय्कीगु मरि जूगुलिं थुकी चिल्लो म्हो जक दइ । अथे जुयाः योमरि उसांय् मदुपिन्त नं नके ज्यू । योमरि चिकुलां नय्गु यानातःगुलिं थुकिं ख्वाउँबले क्वाकाः तागत नं दय्कावी । अथे हे योमरिपुन्हबले नय्गु योमरि जाकिचुं जक मखुसे थुकी चाकु, हाम्वः, माय्, ला आदि नं दइगुलिं थुपिं नसाय् दुगु यक्व पौष्टिक तत्व प्राप्त जुइ ।

थुकी कार्बोहाइड्रेट, प्रोटीन, क्यालोरी, क्याल्सियम, फोस्फोरस, फलाम, भिटामिन, मिनरल थें जागु पौष्टिक तत्व भरिपूर्ण जुयाच्वंगु दु ।

□ जाकि चुं – ६.८ प्रोटीन (ग्राम), ०.५ चिल्लो(ग्राम), ०.६ मिनरल(ग्राम), ७८.२ कार्बोहाइड्रेट(ग्राम), १० क्याल्सियम(ग्राम), १६० फोस्फोरस(ग्राम), ०.७ फलाम(ग्राम)

□ चाकु – ०.४ प्रोटीन (ग्राम), ०.१ चिल्लो(ग्राम), ०.६

मिनरल(ग्राम), ९५ कार्बोहाइड्रेट(ग्राम), ८० क्याल्सियम(ग्राम), ४० फोस्फोरस(ग्राम), ११.४ फलाम(ग्राम), १६८ क्यारोटिनया रुपय् भिटामिन

□ हाम्वः – १८.३ प्रोटीन (ग्राम), ४३.३ चिल्लो(ग्राम), ५.२ मिनरल(ग्राम), २५.० कार्बोहाइड्रेट(ग्राम), १४५० क्याल्सियम(ग्राम), ५७० फोस्फोरस(ग्राम), ९३ फलाम(ग्राम), ६० क्यारोटिनया रुपय् भिटामिन

□ माय् – २४.० प्रोटीन (ग्राम), १.४ चिल्लो(ग्राम), ३.२ मिनरल(ग्राम), ५९.६ कार्बोहाइड्रेट(ग्राम), १५४ क्याल्सियम(ग्राम), ३८५ फोस्फोरस(ग्राम), ३.८ फलाम(ग्राम), ३८ क्यारोटिनया रुपय् भिटामिन

□ ला – १९.४ प्रोटीन (ग्राम), ०.९ चिल्लो(ग्राम), १.० मिनरल(ग्राम), ३ क्याल्सियम(ग्राम), १८९ फोस्फोरस(ग्राम)

स्रोत – नेपाली खाद्य पदार्थमा पाइने तत्वहरु, कृषि मन्त्रालय – विसं २०५०

थुकथं योमरी च्वंगु थीथी पौष्टिक तत्वं यानाः एनिमिया जुयाच्वपिन्त, ब्लड प्रेसर लो जूपिन्त, ठण्डी ख्वाउचाइपिन्त, अथे हे क्याल्सियम यक्व दुगुलिं म्हे थहांवयाच्वपिं मस्त वा ल्याय्म्ह ल्यासेपिन्त थुकिं यक्व हे फाइदा याइ ।

६. लिखं

योमरि यक्व पौष्टिक तत्वं जायाच्वंगु दःसां गुलिसिया अथवा छुंछुं ल्वय् दुपिनि नय् मज्यूगु नं खनेदु।

योमरि ग्याष्टिक जूपिनि नलधाःसा छ्याति हीसे च्वंकाः ग्याष्टिक भन् हे अप्वय्कावी। अथे हे चाकु दुगुलिं डाइबेटिज जूपिनि, थ्व नय्त विचाः याना जक नःसा बांलाइ।

योमरिपुन्हया नखः परम्परानिसें नेवाःतय्सं हनाः नयावःसां थौ कन्हय् गुलिसिया योमरि दय्काच्वने थाकु धकाः कु पूजा याय्त मरि पसले वनाः मरि न्यानाहयाः पूजा यानाधकाः धाईपिं नं दय्धुंकला थुकिं यानाः न्हापानिसे न्ठ्यानावयाच्वंगु भीगु संस्कृति न्हावनी धकाः ग्याय् माले धुंकला उकिं भीसं थजागु संस्कृतियात म्वाकाः भीगु नखः हनाच्वने फय्मा धकाः कामना याय्।

Know Our Culture : Gumlaa

By Omkareshwor Shrestha[1]

Abstract

This paper focuses on the month of Gumlaa, the tenth month in the lunar calendar of Nepal Era. Gunhupunhi is the name of a full moon in the month of July. It is a month of visiting the hill. People enjoy visiting shrines early in the morning which makes them fresh and healthy. This is the way of teaching spiritual and physical knowledge to the local people.

1.0 Background

Nepal Era consists of 12 months in a year. It is based on the lunar calendar which consists of 354 days in a year. The names of the months consist of two syllables, in which the last syllable laa stands for month. The paradigm of months in the Nepal Era, Vikramabda and Gregorian calendar are presented, in Table 1

Table 1:

The paradigm of months in the Nepal Era.

Month	Vikramabda	Gregorian
Kachh-laa	Kattik-Mansir	October
Thim-laa	Mangsir-Push	November
Pohe-laa	Push-Magh	December
Si-laa	Magh-Fagun	January
Chi-laa	Fagun-Chait	February
Chau-laa	Chait-Baisaakh	March
Bach-laa	Baisaakh-Jeth	April
Tacha-laa	Jeth-Asaar	May
Dim-laa	Asaar-Saun	June
Gum-laa	Saraun-Bhadau	July
Yam-laa	Bhadau-Asoj	August
Kau-laa	Asoj-Kaattik	September
Ana-laa	Purushottam mash	Intercaly

The months of the Nepal Era ends on the day of new moon (amaantak), whereas the Vikramabda ends on full moon (Purnimaantak). The full moon is considered as the most auspicious day in the calendar. We, here, focus on Gunhupunhi of Gumlaapunhi. Gunhupunhi is the name of a full moon in the month of July. Gum' 'forest' - nhu 'stepping' - pu 'full' - nhi 'day', a four syllabic word conveys the meaning day of stepping down in a forest or hill. In other words, it is a month of visiting the hill or forest.

1.1 Introduction

Gumlaa is a name of the tenth month in the Nepal Era, a lunar calendar colloquially known as Nepal Samvat. The combination of two words gum 'forest' - laa 'month', serves the meaning for the month of visiting in a hill or forest. With special reference to the Newar Buddhists of Kathmandu, it is the month

of visiting the Swoyambhunath, located, three kilometers west to Ason, the core area of Kathmandu. To other Newar Buddhist, it is the month of visiting Buddhist shrines. In this month, Wednesdays are special days for Newar Buddhists of Patan and its periphery, especially at Bade-gaam[2]. On Wednesdays, they especially visit the temples (stupas) of Buddha, hence the name of the god is Budhwaah dyo: 'the God worshipped on Wednesdays'.

1.2 Why they celebrate?

Kathmandu valley is densely populated by the farmer community, locally known as jyaapu. They engage in paddy plantation, which is carried out in the month of May and June dim-laa. Paddy is the main crop in the valley as a cash crop as well as consuming crop. This is a time to relax for them. So they enjoy by visiting shrines early in the morning. This makes them fresh and healthy. This is the way of teaching spiritual and physical knowledge to the local people.

1.3 What they consume?

On the full moon day of Gumlaa, the main dietary is kwaati, 'pulse soup'. Kwaa 'pulse' ti 'soup' of beans like 1) Pie, 2) Kidney bean, 3) Red pulse (pam mae), 4) Soya, 5) Mung, 7) Pulse, 8) Bhuti, and 9) Masyaang. The soup is served with wheat bread. The nutrients of the main course diet are protein, fat, carbohydrate, mineral and beverages. These beans' soup provides a high dose of protein. Protein enhances immunity power. The beans soup (kwaati) serves as a power tank to the people after the cultivation (Sinaajyaa).

These beans are of nine types. In Shamkhyaa Darshan- the philosophy of numbers, number nine has the highest value, which symbolizes the full-fledged development of one's prosperity. Sometimes people mistakenly interpret Gumlaa as the ninth month. (See Table 1 for confirmation). Bhaktapurian Newars take bath for nine times in east faced stone conduit. At the same time, they put on nine pairs of cloths, turn by turn on that day. In Bhaktapur palace, the royal cow festival (laaeku: sayaa:) starts on Gunhu punhi. This is a series of festivals, which commences on full moon (punhi) and concludes on the ninth day of bright phase of Bhadau (Bhadra Shukla Navami). Generally the Newars believe this is the platform of number nine, the largest single-digit number.

1.4 Why Janai 'Preventive binding'

The sacred thread band is accepted by the authoritative host (taagaadhaari yajmaan) on the morning of the full moon day morning. The process is called preventive binding, colloquially jona chiigu in Newar and Rakshyaa bandhan in Sanskrit.

The taagaadhaaris of Newars (Amatya, Gurvacharya, Joshi, Karmacharya, Malla, Pradhan, and Rajopadhyaya) receive the sacred thread. The rest of the Newars receive jonaa (preventive band). It is made up of a thread coloured with turmeric (halu:) joined with package of preventive measures (gunu pucah). This package consists of 1) Mustard seed (i:ka), 2) Roy seed (pa:ka), 3) unbroken Rice (aakhe), 4) apamarga, and 5) babhu:swan. The jona and janai are different things but their purpose and philosophy are the same. Janai is the thread spindled with six strands of thread, which is worn around the neck as a garland in a cross hand position. It is used in each of the auspicious performances.

Rakshyaa means protection, which is done by Gunhupuchah that consists of six items that represent six dimensions (shathaayatan). Gunhupuchah consists of herbs (turmeric, apaamaarga, and babhu swaan) and cereal and oil products (Mustard seed, Roy seed, unbroken Rice), which protects human body from foreign bodies. Turmeric is considered as anti cancer drug. The band which protects the bearer is protective band (Rakshya bandhan).

1.5 Byaan jaa nakegu - 'feeding a frog'

In Kathmandu valley, except Brahmin-Kshetris, offered the dishes to the frogs in the field on Gumlaapunhi. Frogs are the prey and predators. The snakes - frogs - scorpions are major components, which depend on each other. Snakes eat the frogs, frogs eat the scorpion and scorpions eat the snake. Thus the ecological power balance remains. The snake lives in a hole and they pass through the passage, which works as an intra-territorial canal for water supply. Without water supply the paddy cultivation is not possible. This is possible because of a frog on which a snake relies on. A frog saves a farmer as an insect eater and being a prey of a snake. In both ways, a frog protects a farmer. As a recognition of these virtues of a frog, a farmer feeds the frog on the day of the full moon day of Gumlaa.

1.6 Pilgrimage to Silu Tirtha

Silu Tirtha is a shrine located in the lap of Mount Ganesha colloquially Gosainkunda or Gosainthaan. Literally Shiva 'Shiva, the god of destroyer', lu: 'appear' and tirtha 'Shrine' or the shrine where the God Shiva appears. Gosain 'shiva', kunda 'lake', and thaana 'abode'. I, irrespective of language, these three names provide the same meaning, - Shiva's abode or shrine.

Shiva is the symbol of welfare 'kalyaan' of the people. Shiva-lu: means appearance of welfare. If an individual is physically and psychologically fit, s/he will be gifted by almighty God. It is a shrine from where the river Trishuli originated. It is located above 14000 feet, from where the Himalayan belt starts. The people of Kathmandu valley visit Silu Tirtha in the month of July. This is 24 Kilometers

nautical distance. The journey of Silu is full of adventures, which broadens the knowledge, attitude and practice of an individual. This makes one's life better in terms of livelihood, which is Shiva (kalyaan). Thus the journey of Silu Tirtha turns into raising of welfare (Shiva luu) in the real sense. To this journey a song of Silu (Silu mye) is associated. This is a tragic song full of melancholy in lyrics and tune. The tune is based on the terrains of the route to Silu. The route of journey is along the River Trishuli amidst the valley of tall and stiff rifts. The echo of the river and tune of the song coincides at many times. One can realize the pain of journey as well as pathetic aspiration of the protagonist in the song.

1.7 Conclusion

Gunhupunhi is the name of a full moon in the month of July, in which the people enjoy visiting the hill or forest.

The beans soup (kwaati) revives their immunity, which they lose during the cultivation. Generally the Newars believe Gumlaa is the coordinating point of number nine, the largest number in the single digit.

The Newars receive jonaa, made up of thread coloured with turmeric and attached with a package of gunu pucah. Turmeric is considered as anti-cancer drug. The band which protects the bearer is protective band (Rakshyaa bandhan).

A frog saves a farmer as an insect eater and being a prey of a snake. In both ways a frog protects a farmer. As the recognition of these virtues of a frog, a farmer feeds a frog on the day of the full moon day of Gumlaa. The journey of Silu is full of adventures, which broadens the knowledge, attitude and practice of an individual.

[1] The author is a Ph.D in Linguistics and an Associate Professor at Central Department of Nepal-Bhasha, Tribhuvan University, Nepal. Mahaju can be accessed at omkarmahaju@yahoo.co.in.

[2] Badegaam is a village near Godavaari, where the botanical garden is located. Bade means Shakya, the ancestors of lord Buddha, and Gaam means village of hamlet. It is assumed that previously this village was inhabited by the Shakyas only. Hence the name of the village is Bandegraam in Sanskrit, which later got converted into Baadegaam.

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

PPGUK
Estd 2000
Bhupendra
Shrestha
and family,
London

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

Arjun Pradhan
and family,
London

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

Kapil Shrestha
and family,
Windsor

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

PPGUK
Estd 2000
Bijay Bajracharya
and family,
London

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

PPGUK
Estd 2000
Uttam Govind
Amatya
and family,
London

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Happy New Year
Nepal Samvat
1133

Surendra Shrestha
and family,
Slough

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Yeti Nepalese
association UK

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Amendra Shrestha
and family, London

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Surendra Prasad
Shrestha

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

 KATHMANDU
Nepalese Cuisine
02088401634

Global Newah News

This feature is the courtesy of www.nepalmandal.com, the foremost in delivering instant news related Newah activities and issues from around the world.

In this section, we present the most remarkable events and activities from last one year in appreciation of every step that was taken in the direction of preserving Newah culture and heritage.

Oct 27, 2011

In an event organised by Shamkhadhar Shakhwa Academy to pay respect to the statue of Shamkhadhar Shakhwa at Madhyapur Thimi, Prime minister Bhattarai said Nepal Samvat is not only the era of Newars but also that of all Nepalese people because it is original and national era of Nepal.

मध्यपुर थिमिइ शंखधर साख्वःया भवातालय् स्वां देछाय्त शंखधर साख्वाः प्रतिष्ठानं र्वसाःग्वःगु ज्याभवलय् प्रधानमन्त्री भट्टराई नेपाल संवत् नेपाःया मौलिक व राष्ट्रिय संवत् जूगुलिं थ्व नेवाःतय् जक मखु फुक्कं नेपाःमितय् हे संवत् जूगु धयादिला।

On the occasion of Nepal Samvat new year 1132, Prime minister Baburam Bhattarai addresses the masses present at Kathmandu's ChakanDaboo in Nepalbhasha. This makes him the first Prime minister to address in Nepalbhasha in democratic Nepal.

नेपाल संवत् न्हूदँ ११३२या लसताय् येँया चकंदबुलिइ जूगु ज्याभवलय् प्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराई नेवाः भासं सम्बोधन यानादीगु दु। सम्भवतः नेपालय् प्रजातन्त्र वयेधुंकाः सुं नं प्रधानमन्त्रीं खस नेपाली बाहेकया नेपाःया हे मेगू भासं सार्वजनिक ज्याभवलय् सम्बोधन यानादीगु थ्वहे न्हापांगु खुसिइ खः।

Oct 31, 2011

Dr. Bal Gopal Shrestha, one of those who have been active in the preservation of Nepalbhasha for a long time, has been unanimously elected as the president of World Newah Organization.

ताः ई न्ह्यःनिसें नेपालभाषा ख्यलय् सक्रिय जुयाचवनादीम्ह डा. बालगोपाल श्रेष्ठ विश्व नेवाः संगठनया नायः पदय् सर्वसम्मतिं ल्यःगु दु।

Nov 4, 2011

Following the recent conclusion of First World Newah Convention in London, it's London Declaration has been issued including various Newah subject matters.

नकतिनि लण्डनय् क्वचाःगु न्हापांगु हलिं नेवाः तःमुंज्या थीथी नेवाः विषयवस्तु कःघानाः लण्डन घोषणा जारी याःगु दु।

Nov 22, 2011

On the occasion of the government of Nepal's decision to use Nepal Samvat in Nepal government's calendar, Nepalese Amassador to the USA Dr. Sharma expressed his wish to organize an event to reflect Newar culture in association with US-based Newah organization. He mentioned this at Nepal Samvat 1132 celebration organized by Newah Organization of America.

सं.रा. अमेरिकाया लागि ने पाःया राजदूत महामहिम डा. शर्मा नेपाःया सरकारी क्याले न्डरय् नेपाल सम्बतयात छयले गु धकाः नेपाल सरकारं निर्णय याःगु लसताय् अमेरिकाया ने वाः संस्थालिसे जानाः अमेरिकाय् नेवाः संस्कृति पिब्वइगु ज्याभवः यायेत इच्छुक जूगु खँ कनादिला नेवाः अर्गनाईजेशन अफ अमेरिकाया ग्वसालय् संचवाः नेपाल सम्बत ११३२ हने ज्याभवः या उलेज्या याना दिसें थुगु खँ कनादीगु खः।

Dec 10, 2011

8th National Jyapoo Day was celebrated by Jyapoo community with various cultural procession, rally and convention.

च्याक्वःगु राष्ट्रिय ज्यापु दिवस संचवाः ज्यापु समुदायं थीथी सांस्कृतिक भाँकी सहितया ज्याली व सभा यानाः हना।

Dec 24, 2011

Pasa Puchah Guthi UK has been awarded Shamkhadhar Sirpa (award) amidst an event organized at Nepalbhasha Academy.

पासा पुचः गुधि यूकेयात थौं नेपालभाषा एकेदमिइ जूगु छगू ज्याभवःया दथुइ शंखधर सिरपाः लःल्हाता।

Mar 25, 2012
Newah Organization of America's Seattle chapter elected it's first executive committee in which SubhashRam Prajapati was unanimously elected as the president.

नेवाः अर्गनाइजेशन अफ अमेरिका सियाटल च्याप्टरया थौं न्हापांगु ज्यासना पुचःया ल्यज्या जूगु दु। सियाटल्य् जूगु नेवाःतय्गु मुनां भाजु सुभाषराम प्रजापतियात सर्वसम्मतं नायः ल्यःगु दु।

Feb 2, 2012
The government of Sikkim has recognized Indra Jatra, the greatest festival of Newars, as one of the national festivals with the declaration of government holiday in Sikkim from the next year.

नेवाःतय् तःजिगु नखः येंयाःयात सिक्किमय् सरकारी मान्यता व्यूगु दु। सिक्किम सरकारं येंयाःयात सिक्किमया छगू राष्ट्रिय नखः घोषणा याःगु दुसा वड्गु दँय्निसें येंयाःखुन्ह सिक्किम न्यंक सरकारी विदा विड्गु घोषणा नं याःगु दु।

Jul 31, 2012
DevDas Manandhar, Samir Vajracharya and Vishnu Chitrakar who have been working at the uncode system of Nepal script for a long time, have applied or a symbol number. When completed, this sytem can enable typing in Nepal script in computers.

तःदँ न्ह्यःनिसें नेपाल लिपियात युनिकोडय् दुध्याकेत भाजु देवदास मानन्धर, समिर कर्माचार्य व विष्णु चित्रकार लगेजुयाचवंगु खः। वय्कःपिनिगु हे कुतलं नेपाललिपि नामं युनोकोडया आखःधलः खय् दुध्याकेत व युनिकोडया आखःल्याचिं (सिम्बल नम्बर) कायेत ज्यापौ न्ह्यव्वयेगु ज्या जूगु दु।

Jul 7, 2012
One of the many delicacies directly related to Newah culture is LakhaMari. We may not have realized in depth how it should be, how to prepare it and what is it's relevance to Newah culture but neighbouring country India's state of Sikkim has started understanding it's importance and preparation under the guidance of GaneshRam Lachhi.

नेवाः तजिलजिलसे तप्यंक हे स्वापू दुगु थीथी परि कार मध्ये लाखामरि नं छताः खः। थुगु लाखामरी गजाःगु जुइ व गुकथं दयेकेगु अले थ्व लाखामरिया महत्व ने वाः तजिलजि गुकथं दु शायद भीसं थुकियात उलि दुग्यंक वाः चायेका च्वनागु मद् जुइ। तर जःलाखःला देय् भारतया सिक्किमय् धाःसा थ्व लाखामरि या महत्वयात हे थुइका अन च्वपिं थःपिसं हे दयेकेगु कुतः यात। थुकियात ग्वाहालि यानादिल भाजु गणेशराम लाछि।

Jun 23, 2012
Newah Organization
of America success-
fully conducted a group
Kyeta Puja.

नेवा: अर्गनाइजेशन अफ
अमेरिकाया ग्वसालय् ध्वहे
जूनया २३ तारिखय् मंका:
कय्तापुजा ज्याभव: क्वचाला

Aug 4, 2012
In order to preserve the
original musical instru-
ments of the inogenous
inhabitants of
Kathmandu, the Newars,
175 musicians organized
a Newah orchestra on
Saturday 4th August
2012.

नेपा: देय्या आदिवासी
नेवा:तय्गु मौलिक बाजं
संरक्षण याना थुक्रिया
प्रचार प्रसार यायेगु तातुनां
सनिवा: स्वयम्भुइ सच्चि
व ७५म्हेसिन छथाय् च्वना
थीथी नीन्याथी बाजं थाना
नेवा: अर्केष्ट्रा न्ह्यव्वला

Jan 7, 2012
Miss Rashmita Nakarmi
was crowned Miss
Newah Pokhara 1132
at the Conference hall,
Pokhara.

पोखराया सभाभवनय् जूगु
मिस नेवा: पोखरा ज्याभवलं
रश्मिता नकर्मियात मिस
नेवा: पोखरा ११३२ घोषणा
या:गु दु।

Dec 31, 2011
Miss Sunita Dangol was
crowned Miss Newah
2011.

थौं सनिलय् जूगु मिस नेवा:
कासां सुनिता डंगोल मिस
नेवा: २०११ घोषित जूगु दु।

Jun 17, 2012
Miss Sabina Maharjan
was crowned the first
Miss Jyapoo 2012.

न्हापांगु खुसिइ जूगु मिस ज्यापु
२०१२ या ताज मयजु सविना
महर्जनं त्याकेत ता:ला:गु दु।

Feb 27, 2012
Ashishma Nakami was
declared 2nd runner up
in the Fun Asia Contest
held in Texas, USA.

टेक्ससय् जूगु फन एशिया
आशिष्मा नक:मिं नेपा:या
प्रतिनिधित्व यासें सेकेण्ड रनर
अपया उपाधि त्याकूगु दु।

Feb 3, 2012
Nepal Samvat's initiator Samkhadhar Shakhwa's statue was inaugurated at Tansen, Papa, by Newah Dey Daboo's president Naresh Tamrakar.

पाल्पाया तानसेनय् नेपाल संवतया प्रवद्धक शंखधर साख्वाःया भवाता उले ज्या जुला पाल्पाया थीथी स्थानीय नेवाः खल पुचःया सर्करियताय् दयेकूगु उगु भवाताया उलेज्या नेवाः देय् दबूया नायः नरेश ताम्राकारं यानादीगु खः।

Feb 25, 2012
Once-in-five-years Samyak Offering concluded today in Patan.

न्यादँय् छक्कः याइगु इतिल्हने सम्यक महादान यलय् क्वचाल।

Apr 27, 2012
At an event organized by Central Department of Nepalbhasha, T.U. Vice-Chancellor Prof Dr HiraBahadur Maharjan inaugurated "Ira Gauri Hall" for Newah Cultural Museum.

नेपालभाषा केन्द्रीय विभ(ागया ग्वसालय् शुक्रवाः छगू ज्याभवःया दथुइ नेवाः साँस्कृतिक संग्रहालय तये गु लागि त्रविया उपकुलपति प्रा. डा. हिराबहादुर महर्जनं "इरा गौरी कक्ष"या उलेज्या यानादील।

May 16, 2012
Nepalbhasha Council's "Chittadhar Sirpa (award)" was awarded to Ujjyalo FM's Nepalbhasha program "Lahanaa" while the famous Buddhist Scholar Dunda Bahadur Vajracharya was conferred this year's "BhashaThuwa" title.

नेपालभाषा परिषद लःल्हाइगु "चित्तधर सिरपाः" बुधवाः छगू ज्याभवःया दथुइ उज्यालो एफ एमया नेपालभाषा ज्याभवः "लहना" यात लःल्हाता अथेहे नांजाःम्ह बौद्ध विद्वान दुण्ड बहादुर बज्राचार्ययात थुगसिया "भाषाथुवाः" उपाधि लःल्हानाः हंगु दु।

Aug 11, 2012
Miss Nepal USA 2012 title was won by 18 yrs old Astha Shrestha from Maryland among 27 other contestants from various states in the USA. In the contest, 23 yrs old Nurja Shrestha was the 1st runner up while 18 yrs old Ashma Dhakal was the 2nd runner up.

थुगु दँया मिस नेपाल युएस (ए) २०१२ या उपाधि मे रिल्याण्डया १८ दँया आस्था श्रेष्ठं त्याकूगु दु। भजिनियाय् थ्व शनिवाः जूगु व्यूटि प्याजेन्टय् मुकक २७ मिसातय्त लिप्यानां आस्थां उगु ताज काःगु खः। उगु कासाय् फर्स्ट रनर अपया उपाधि टेक्ससया २३ दँया नुर्जा श्रेष्ठ व सेकेन्ड रनर अप न्यूयोर्कया १८ दँया आश्मा ढकालं त्याकला अमेरिकाया थिथी राज्य व शहरं ल्यःपिं २८ प्रतिष्पर्धी मध्ये उत्कृष्ट १० पाखें थुगु ल्यज्या जूगु खः।

Aug 20, 2012
Under the organization of Newah activist Naren- dra Bhakta Hada, Nepal secretariat of World Newah Organization has been formed.

नेवाः न्ह्यलुवाः नरेन्द्रभक्त हाडाया संयोजकवतय् विश्व नेवाः संगठन - हलिं नेवाः दबू (डब्लुएनओ)या नेपाः सचिवालय नीस्वंगु दु।

Aug 24, 2012
Miss Sushmita Prajapati from NayaBazaar, Kathmandu, won the title of Miss Little Newah 2012. In the event, Lazimpats Lumana Maharjan was the 1st runner up while Anisha Khadgi was the 2nd runner up.

मिस लिटिल नेवाः २०१२ या ताज यँया नयाँबजार च्वयादीम्ह मय्जु सुस्मिता प्रजापतिं त्याकुगु दु। लाजिम्पाटया लुमना महर्जनं फर्स्ट रनरअपया ताज अथेहे अनिषा खड्गीं सेकेण्ड रनर अपया ताज त्याकुगु दु।

To keep yourself up-to-date with Newah news, please visit:
www.nepalmandal.com.

नेपालमण्डल . कम

नेवाः बुखंया निंतिं
www.nepalmandal.com स्वयादिसं।

Newah Literature

जीवन छु छु का ग्वः?

सुनिता जुनु राजभण्डारी

देशं पिहाँ वयागु नं द्वंबद्वं नीदँ दयधुकल,
बच्छि जीवन वने धुकल,
आः मेगु छुं न्हूगु सोचे याय्पुगु अवस्था नं मदय
धुकल,
गुलि नं दु बस् जिगु वर्तमान दु,
छुगु खायूगु यथार्थ अलय गुबले हे पूमवनीगु छुगु
म्हंगस...

न्हयाक्व हे विदेशय् चवना ब्वना,

ज्या याना कमय् याना,

थः कलाः, मस्त फुक्व जि नापं हे दुसां

जिके छु मदु छु मदु थे...

स्वसा छु मदु?

सकतां दु,

थः परिवार, नापनापं छें दु, गाडी दु, धेवा दु,

पासाभाईपिं

अलय् थम्हेसियां धाइथें याःगु ज्या,

व नं मेपिन्थाय् देशय् सरकारी स्तरया,

आः उलि सिबें अप्पो जित छु माल मखुला?

अयेनं छु मगाः छु मगाः थें,

न्हयाक्व दुसां मगाः

अलय् न्हयाक्व हे मदुमदु मगाःमगाः हालाच्वंसां

ज्या खँ न्हयाना हे च्वंगु दइ ।

छुखें ला हाकनं अडेजी धापू स्वयेगु खःसा

“Where there is will, there is a

way” धाइ,

मालीबलय् न्हयाक्व हे मदुसां थःयात माःगु ज्या खँ

पूवना हे चवनी।

खय् भाय्या छपू धापू स्वयेगु खःसा नं

“आउँछ पछ तछ” धकाः धाइ।

हाकनं अथे “आउँछ पछ तछ” का धकाः सुम्क

जक चवना नं ज्या खँ जुइ मखुनि मखुला।

स्वया माला वनेगु खःसा थन यक्व ज्ञानगुणया खँ

व दर्शनत दूगु ग्रन्थ सफुत व धापूत यक्व दु।

वहे कथं भीत भी आजुपिन्सं सांसारिक दर्शन

दुगु

यक्व खँत संस्कार व संस्कृति रुपय् दय्का लः

ल्लाल्हा वंगु दु।

तर छु याय् “धायेबलय् अपू धरग्वारा तःपू”

धाइथें का।

आः न्हयागु हे धाय्ब्यु, न्हयागु जुइब्यु, देशं पिने

वना थःगु जीवन अन हे नीदँ नीदँ माच्छि फुका

बिते याना चवनाम्ह जि,

आः वया थः मां वा बुराबुरी जूगु तायेका थःगु दे

शय् लिहाँ वनेमास्ति वःसां आः छुं हे लँपु मदये
धुकल।

बामय् मकाला आः जि?

न जि जिगु थःगु देशय् लिहाँवने फत,

न जि थन मेपिनेगु देशय् चवना म्वाय् फता

हरे! थ्व गज्यागु विदम्बना।

न जि पूर्णरुपं नेवाः जुइफत नं जि थन च्वम्ह

नागरिक... अथे न्हनावनाच्वन जिगु अस्तित्व,

जिगु पहिचान...

आः ला जि सु धकाः जिगु किचलिसे न्यनं धाःसां,

जिगु किचलं हे जित म्ह मस्यु धकाः धायेत बेर

मदये धुकल ।

जिं थःयात मालेगु भवलय् थः यात हे तंकाचवनाम्ह

जि...

जिं आः जिके जिगु म्हसीका फवंसा, जिं हे जित

म्ह मस्यु धाय्ते बेर मदय् धुकल।

आ जि छु याय्?

आःतक जिं गुलि नं याना दक्वं जि, जि कलाः व

जि मस्तय्या नितिं याना।

खः म्हिगः, जित जिमि मां वा न जिगु नितिं याता

आः वयाः जिं जिमि काय्यात याना,

अथे हे वं नं वया काय्यात याइतिनि।

मां वा नं थः काय् म्हाय्यात याइ अलय् उमिसं

नं वया काय् म्हाय्यापिन्ता।

खः दुनिया हे थथे हे याना न्हयाना च्वंगु दु।

थुकिइ सुयागु नं दोष मदु छाय् धाःसा थ्व छुगु

प्राकृतिक व सांसारिक निति नियम खः।

उकिं थुकिइ छुं न दुःख तायेके म्वाः।

थ्व छुगु स्वयेबलय् नित्य थें खनेदूगु अनित्य संसार

खः गुकिइ भी मचायेकं हे तनाच्वानि।

अलय् थः न्हयाथाय् च्वंसा थःयात पूर्णरुपं तंके

फुसा जक जीवन सुथां ला थें जुइ नत्रसा जीवन

छु छु का ग्वः?

Newah Literature

गजल

ईश्वरीमैयाँ श्रेष्ठ

१.
थःत थम्हं हे क्वपालाः थःहे घाःपाः जूम्ह जि
सुजिकानं कापः चानाः ल्यंगु चाःपाः जूम्ह जि।

गुलि ह्येकाः थ्व नुगःचित ह्येकां ह्येके मफुत
हुलमुलय् सुंक च्वनान हूलहे दाःपाः जूम्ह जि।

स्वइगुं मदु द्वपं थन नुगः जिगु भी बानावंगुलि
मेवले ल्वःमंसां चुनावय् तिकीगु ल्हाःपाः जूम्ह जि।

थःगु ल्हातय् मदु नुगः धयां तुतियानं वहे ताल
सतीके धकाः वनां च्वनानं लकसं तापाः जूम्ह जि।

स्यातकि हे ख्वबि वइगु खः मिखाया छु द्वपं
नुगः पम्हुया वाःवःगु ख्वबिं पूगू ख्वाःपां जूम्ह जि।

२.
जन्म जिगु छगू भूल खयानं सिनावने मफु
फयाकाःगु खः जिगु ल्हापाः लिनावने मफु।

गति खः जीवन न्हयानातुं वनेमा मसीतले
गतिवान ईया धालय् याकःचा दिनावने मफु।

याकः जीवनय् पासा छम्ह दःसा बांलाःगु खः
प्रकृतिया कानून खःसां थःत चिनाच्चने मफु।

थौंया शदी न्हूगु विचाः कःघाना म्वाय्धयां
म्हगःया लिच्चलं थौंयात हिनाच्चने मफु।

सुथ जुल निभाः त्वल छचाखेरं जः खल
जःया देथ्वी दना थःत जलं किनाच्चने मफु।

जिगु न्हू दँ

ज्ञानी शोभा तुलाधर

म्हासूगु व स्याउला हलं स्व रे,
लँ पतिं नायूगु देलासा हाइ रे,
न्हू दँ भः भः धायेक वयाच्चन,
जिगु व म्ह पुजा स्वन्ति नखःलय्,

सकतां ज्वलं ताःलाके मजूसां का रे,
लसकुस यानाच्चना जिगु न्हू दँ,
ख्वबि व न्हिलाया दिन्न मन्दलय्,
जिगु नेपाः दे भललल लूयाच्चन ।

भी नेवाः

कृष्ण शरण चखूं

नेवाः छगू जाति मखु
थ्व ला छगू राष्ट्र स्व

थ्व राष्ट्रया दुने
भीपिं सकल दुध्यागु स्व

जीवन मरण या निंतिं मागु
फुक्क भिके दुने हे व्यागु स्व

यैपूसे च्वंगु कला संस्कृतीं
भीगु धुकू जागु स्व

तर थौं अस्तित्व भीगु
ग्यानापुगु स्थिती लावंगु स्व

भीगु धुकू मिया नया
भीत हे पितने त्यंगु स्व

भीगु सः पिमज्वेकेत
गपते सोतिपायं च्यूगु

ख्वाः छपातीं रंग छवाका
भीगु म्हसिका हु त्यंगु स्व

मजिल आ सुंक च्वने मजिल
छधि छप्प जुइ माल स्व

भीगु थाय् बाय् भीगु भाय्
कला व संस्कृति ब्वलंकेत स्व

हलिमय् न्यंक भीगु सः थ्वेका
थःगु म्हसिका म्वाकातये स्व

थी थी जाति वा थी थी राष्ट्रया दथुइ
भीगु ध्वायं न ब्वेकातये स्व

जितः लुमंम्ह

महाकवि

गिरिजा

प्रसाद जोशी

श्रीलक्ष्मी श्रेष्ठ

यँया पुन्हिया कन्हे कुन्हु ने.स. १९०७ इ.स.
सेप्टेम्बर ८, १९८७ (वि.स. २०४४ भाद्र २३ गते)
मंगलबार या खँ। तसकं म्हं मफुम्ह माजु
बिचाः याना जि वीर अस्पतालया क्याबिन कोथाय्
च्वं च्वनागु। सुथय् बालगोपालजु ख्वाः ख्युंक तयाः
तसकं नुगः मछिंका थ्यंक भाल । छु जुल धकाः
न्यना।

“म्हगः बहनि महाराजगंज टिचिङ्ग अस्पतालया
गिरिजा दाइ मन्त हँ । उकिं जि सनां वने त्यनागु,
वना वये” धकाः धया तुरुन्त हे ब्वाये भाला सनां
ला जि नं वने माःगु खः तर सिना वने धुकुम्हे
सिया सनां वनेगु स्वया जीवन मरणया किचलय्
मृत्यू लिसें ल्वाना च्वंम्ह माजुयात बाँलाक बिचाः
याना म्वाकेमाः, बल्लाका छँय् लित यंकेमाः धइगु
जिगु बिचालं जितः पना खास २०४४ भाद्र २ गते
मंगलबार इ.स. अगस्ट १८, १९८७ कुन्हु चले
जुयाच्वंगु कलघरया पतारयाक्वय् वनाः छ्वकमना
नवनेत्यंम्ह खायात ख्याना छ्वयाः म्वाकेत स्वतले
थःगु सँ जक मखु सँ नापया छ्यंगु पाता थ्यंक हे
कलघरया पतारय् बेरे जुइका आक्सिडेन्ट जुम्ह,
लासाय् जक ग्वतुका बिचाः यायेमाम्ह माजु।
घाःपाले सरबत कोय् नापं गःपः व म्ह स्वाना
च्वंथाय् पयाक्चर जुया ल्हाः तुति जक मखु पतिं
छपतिं तक हे मसं। छपाः न्हायपया च्वका नं
कलघरं हे साला यंकुगु जक मखु हि जागुलिं मिखां
तक्क नं बाँलाक मछु।

४८ दँ या चिहाकःगु जीवन म्वाना नं काव्य,
महाकाव्य, प्याखँ, उपन्यास, म्ये आदि थी थी
विधाया ७५ गुलिं मयाक सफूत च्वयाः नेपाल
भाषा साहित्य धुकू जायेका भाःम्ह महाकवि
गिरिजा प्रसादया उबलय् तकया दुने जिं तःगु
हे सफूत ब्वने धुंगु खः। वयकः मदुगु खँ न्यना
माजुयात बिचाः याना च्वच्वं गबले वयकःया सफूत
लुमना वलसा गबले वयकः लिसें म्हसिकाबलय्या
खँ जिगु नुगलय् सल्लललं वा वया च्वना।
खं वि.स. २०३८ (सन १९८९) साल पाखें खः।
शंकर देव क्याम्पसं न्यायेकुगु भिंच्याक्वःगु अन्तर
क्याम्पस नेपाल भाषा साहित्य मुज्या सिधयेका
छपुचः म्हस्यूपिं म्हस्यूपिं मुना बुलुहुँ लिहाँ वया
च्वनागु। खँ ल्हाल्हां हाकुगु तपुलि पुना, कोतं
फिना, पाइत न्हयाना तःम्ह छम्हेस्यां जितः थःगु

म्हसिका बिया दिला।

“जि गिरिजा! जिगु छैय सक्वय! थौं कन्हे जि स्कूलय आख: ब्वंका च्वनागु। छिं च्वयादिगु च्वखँ साप बाँला। ब्वनादिगु न तसकं बाँला। थथे हे च्वयेगु याना दिसँ” धका: धया दिला। खा: स्वया। जि मुसुकक न्हिला। सिरपा ला:गु छप्पं सफू ल्हातिइ ज्वना वयाच्वनागु नापं ल्हांना ज्वज्वलपा याना।

“थौं कन्हय छु याना च्वनागु, ज्या छु ?” धका: न्यना दिला।

“जि ब्वना च्वनागु तिनि। हानं छैय ज्यां मलागुलिं पिहाँ वना: ज्या या वनेत ई मद्दु” धका: धया।

जिं थथे धायेकं नं हानं वयकलं न्यना दिला।

“ब्वंकेगु ज्या मय: ला?”

“य:” धका: जिं धया।

“छि थें जा:पिं मनुत जिमिथाय सक्वय भायेमा:। ब्वंके न्हया:सा लाइबलय जिमिथाय स्कूलय ब्वंक भा:सां ज्यु” धका: धया दिला।

“ज्यु, फुसतय वयेका” धका: जिं थ:गु हे कथं चिहाकयेक लिस: बिया।

बसपार्कय थ्यंका “थौं न्यंका दिगु थें बाँवाँलाक च्वया दिसँ, जिमिथाय सक्वय भासँ खँ ला” धका: हाकनं दोहरे याना धया: वयक: बाया भाला। जिपिं नं न्हयु न्हयुं खँ ल्हा ल्हां रत्नपार्क पाखे स्वया लं बाया वना।

जिमि कांहिलिम्ह मलेजु माघया धलं दना दिगुलिं मांया पालं नक: भा: बलय जिमि मामं जित: नं लिसें छक: सक्वय ब्वना यंकादिगु दु। मलेजु च्वनादिगु कोथाय थ्यंका भचा जायवं मांया थम्हं यंकादिगु दक्वं भौलां लिकना मलेजुयात ब्यूगु बाहे क छुं लुमं मजु। साहिलाम्ह पाजुया काय्या भम्चा कायेत लंस्वं वनेत ब्वना यंकु बलय गपायहाक उंसिंमुसिं दंक बसय तया यंकला अन थ्यंका न्हिने जिपिं फुक्क मस्त नये पित्यात धका: हालगुलिं कान्छाम्ह पाजुं पस: छगुलिइ विस्कट, चकलेट न्याना नकुगु जक लुमां जित: धा:सा सक्व धयागु थाय गन गन.....।

हानं लिपा छक: नेपाल रसियन कल्चर सेन्टरय ने पाल भाषाया छगू न्वचू ज्याभव: स्व वनागु। नेपाल भाषा ख्यलय आपालं ज्या याना च्वनादीम्ह मनु लिसे जि फयतुना च्वनागु। न्वचु न्यना च्वं च्वं उम्ह मनुखं “व भ्वाथ:गु कोत फिना, ह्वगंगु तपुलि पुना त:म्ह मनु म्हस्यूला” धका: हेपे यायेथे न्यना। थयक खा: स्वया गिरिजा प्रसाद जोशीजु। जिं मता:छु याना।

“वैयतयसं थें च्वइम्ह नेपाल भाषाया कवि व” धका: हानं धाल।

खं न्यन्यं जित: तच्चकं म्हाइपुसे च्वनावला तर छुं मधया। सुंक धा:गु न्यना च्वना। छुं हे लिस: मबिया। नेपाल भाषा धका: हाला जइपिं मनुत छम्हं मे म्हसित म्वामदुगु खँय हेपे यायेथे कुखिना च्वंगु जिं थ:त मयोसां न्यना जक च्वना। जिं अयनं छुं व्यक्त

मयाना। जित: धा:सा गिरिजा प्रसादया पहिरण, वयक:या विचा:, वयकलं जित: म्हसिकेवं या:गु आत्मिय व्यवहार व वयकलं च्वया: त:गु थम्हं ब्वने धुंगु सफूत लुमंलुमं १९ औं शताब्दीया अमेरिकायाम्ह छम्ह विद्वान च्वमि व शिक्षाविद् अस्टिन फेल्ट्स (1820-1890) च्वयात:गु “भ्वाथ:गु कोत फयु तर न्हूगु सफू न्या” धा:गु भव: लुमना वला थम्हं च्वयार्थे व्यवहारय नं छयलिम्ह मनु जुइमा: धका: विश्वास दना।

वयां लिपा जि बालगोपालजु लिसें इहिपा याना वनागु दंय छक: सक्वय इन्लात्वा:या गणेद्य:या न्हयो ने नापलात तर वयक: हथासं गनं भायेत्यंम्ह जूगुलिं ताहाक छुं खं ल्हायेमखं। वयकलं बालगोपालजुयात वयक:या छैय ब्वना वा धका: धयादिगु ख:। वयक: लिसें खँल्हावल्हा व्याकेगु त:धंगु इच्छा दुगु नं ख:। तर नाप ला वने धाधा अर्थे जुला छकलं वयक: मन्त धा:गु खँ न्यने धुंका जिं वयक:यात लुमंका। सीम्ह न्हयोने थ्यंके मफुसां अस्पतालय हे च्वनासां मनं मनं श्रद्धांजली देच्छाना। सक्वय इहिपा याना वसेलिं हानं हानं वयक:यात नापलाये दइगु जिगु मनोकांक्षा गबले पुमवनीगु चायेका थ: दुने घाना तयागु नुग: ख्वयेका मौन धारणा याना।

दतले कुचा मन्तिक विचा: धइथें म्वाना च्वंतले महाकवि गिरिजा प्रसाद जोशीयात नेपाल भाषा ख्यलय उलि हनावना त:गु खनेमदु। तर थौं मदये धुंका जुसां वयकलं याना वंगु योगदानयात नेपाल भाषा ख्यलं वा:चायेकुगु तसकं बाँलागु ज्या जूगु दु। वयक: मदया वना नीन्यादं लिपा नेवा: एफ एम रेडियो <http://www.nepalmandal.com/content/19055.html> वयक:या “विपात्र”, “सिलुस्वा” उपन्यासत पूर्वक प्रसारण यागु नं नेपालभाषा ख्यलय छगू ऐतिहासिक ज्या जूगु दु। थ्वयां न्हयो नेपाल भाषाया छु नं उपन्यास पूर्वक रेडियोय थथे ब्वना न्यंकुगु मद्दिना उलि जक मखु फेसबुक, पत्रपत्रिकाय नं वयक:या लुमन्तित पिदनां च्वंगु दु। थुगुसि ने. सं. १९३२ चिल्लागां वयक:या ७४ दं बुद्धिया लसताय नेपाल भाषा साहित्य ख्यलं वयक:यात त:जिक हनेकथं मुज्या याना नां दंपिं साहित्यकारजुपिसं वयकलं च्वयातइतखादीगु चिनाखंत ब्वना न्यंके ज्या जूगु नं मेगु ऐतिहासिक घटना जूगु दु। हानं अन पाठे जूगु चिनाखंत नेवा: एफ एम रेडियो प्रसारण यागु जक मखु इन्टरनेटय नं उगु चिनाखंत तया: विश्व न्यंक हे न्यने दइगु याना ब्यूगुलिं बहुप्रतिभाशाली महाकवि गिरिजा प्रसाद जोशी सिना नं धात्थें अमर जुयावन धका: जिगु नुग: स्वकु थाहाँ वा पिदने मानिगु वयक:या ल्वहंमा महाकाव्य लिसें मेमेगु कृतित नं याकनं हे पिदनीगु भलसा कया: च्वना। महाकविया नामय साहित्यिक प्रतिष्ठान नीस्वनेगु विषय सहलह जुयाच्वंगु बुखं ब्वने दता थ्व अक्क अप्व: लसताया खं जुगु दु।

Kids' Literature

The Climb to Ghandruk Village

Lasata Tuladhar

In the stifling heat of the sun,
we see the top,
With the long ascent ahead,
and the valley we left behind,
we climb on.

The fields are ever lasting,
further than we can see.
Regal amongst the pastures,
stand the frozen mountains,
looking proudly on.

Green steps of grass and stone,
around the path,
whilst on the dusty, amber road,
which snakes to the summit,
children play on,

The top seems distant still,
we take a rest,
with the gold, pink and orange,
of the evening drawing nearer,
we need to move on.

Though the climb was tiring,
and the day long,
when we reach the village,
those thoughts and feelings,
have all gone.

In the dusky night,
we reach the top,
With the long ascent behind,
and the village behind,
we walk on.

We see a house in the distance,
it's cosy in the dark
With the inviting lights in the windows,
it's a place to stay for the night.
We go in.

A warm and rich dinner,
Fill us with delight,
We fall asleep quickly,
Because at morning light,
the journey carries on.

At dawn we wake to darkness,
Darker than the night
but in the distance we can see,
a peep of the morning,
stealing in.

We walk through the sleepy village,
Through the cobbled streets,
Around the grazing animals.
The sun now rises higher,
Crawling on.

Kids' Activities

Kites & Masks

PPGUK kids have been great participants of all Guthi events so far. Not only do they add unprecedented fun to annual Mha Puja, the annual Guthi picnic would never be the same without their active involvement. They smile and bring the same to everyone's face. They play games and their excitement is so contagious.

Like all previous years, they got involved in Guthi picnic this year as well by making and flying their own kites, and painting their own masks which were based on original mask designs popularly used in *Bode jatra* in Bode, Bhaktapur.

Thank you for joining ~

- [1] Lasata Tuladhar
- [2] Shrena Shrestha,
- [3] Shreya Shrestha,
- [4] Ruben Shakya,
- [5] Rupesh Shrestha,
- [6] Kritan Shrestha,
- [7] Muskan Shrestha
- [8] Jeevna,
- [9] Cecile Pradhan,
- [10] Sushma,
- [11] Sujana,
- [12] Simrika,
- [13] Eliza,
- [14] Shourya,
- [15] Alex,
- [16] Synetra,
- [17] Sameep,
- [18] Samrat,
- [19] Sanyojan.

You all are our future!

ब्यामा बुवह गीच, युव
PASA PUCHAH GUTHI, UK

UK Centre for Religion and Culture, 86-94 High Street Foundation, TW9 1HZ
 Email: info@ppguk.org | Website: www.ppguk.org

PPGUK Kids' Activity Sheet 1

This is a popular mask used by the dancers for Bode Jatra at Bode, Bhaktapur, Nepal.

Instructions:

1. Colour the mask as shown in the top right corner of this sheet.
2. Cut along the dashed lines.
3. Tie a string loosely from hole 1 to hole 2 as indicated below.

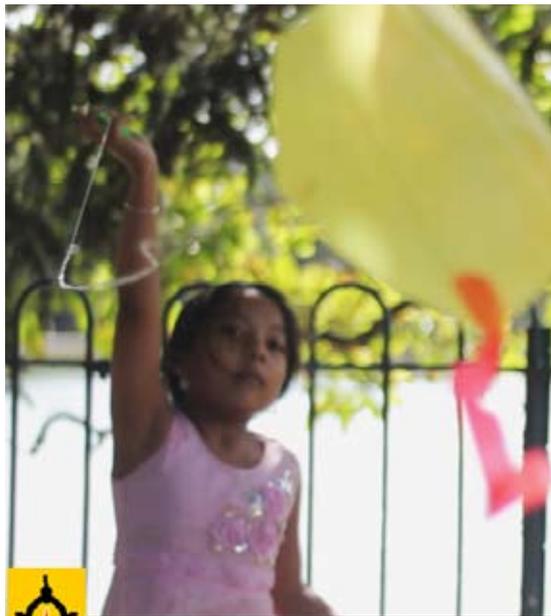
© Sanyukta Shrestha for PPGUK, London, 2012

गुधि

PASA PUCHAH GUTHI, UK
 Annual Picnic 2012 (NS 1132)
 Photo: Keshav Maharjan

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic

PASA PUCHAH GUTHI, UK | Annual Picnic 2012 (NS 1132) Photo: Shashi Manandhar

In Memoriam

Ishwar Manandhar

PPGUK's Memorial Service for Late Ishwar Manandhar

By Tina Tamrakar

P s Puchah Guthi UK (PPGUK) organized a memorial service for Late Ishwar Prasad Manandhar on 3rd March 2012. Many organisations had paid their respect to Late Ishwar Manandhar: a prominent figure in the Nepalese community and PPGUK gave a spiritual and serene commiseration. Approximately, 60 people attended the event held at London Buddhist Vihaara in Chiswick whereby the overall atmosphere had an essence of immense grief and entreaty for his soul to rest in peace.

The program commenced with a Welcome speech by PPGUK General Secretary Ojesh Singh, who also led the service. Head Monk of the Buddhist Vihaara made the environment contemplate by chanting the sacred *Panchasheel* repeated by who were present.

PPGUK President Sachetan Tuladhar paid tribute to the deceased soul with flowers and candles. The family of Late Ishwar Manandhar were also urged to light candles and commemorate the departed head of the family. All of the guests had a chance to pray by each lighting a candle. Sachetan Tuladhar gave a brief overview of Late Mr Manadhar's lifetime deeds and highlighted the loss of an outstanding and guardian-like figure.

Expressing her condolence, Minister Counselor for Nepalese Embassy in the UK, Ambika Devi Manandhar Luitel stated Late Ishwar Manandhar was very close to her and that he will be dearly missed. Beginning with PPGUK

Past-President Arjun Pradhan's heart-touching speech, among those who expressed their heartfelt condolence were PPGUK President of the Board of Trustees (BOT) and Past-President Krishna Chakhun, Kumar Shrestha (BOT General Secretary), Shivaji Shrestha (Wales representative), and past General Secretary of PPGUK BOT, Keshav Shrestha.

Many guests also cherished their moments spent with the departed soul. These included: PPGUK founding members Shashi Manandhar, Balmukund Prasad Joshi, and Mahanta Shrestha, PPGUK advisor David Gellner, PPGUK Past Vice-President Pabitra Man Shakya, WNO president BalGopal Shrestha and publisher of *'Matind'*, Shashi Mahaju.

Towards the end of the service, Late Ishwar Manandhar's son, Binod Manandhar, expressed his gratitude to everyone present and particularly PPGUK for the immense support. The service concluded with a peaceful *Dhamma* talk from the head monk and offering of *Daana* (charity) to the vihaara. Ojesh Singh concluded the formal session by appreciating all of the supporters for their presence and support.

Lastly, at the end of the service, all guests were invited for lunch consisting of *Kheer* (rice pudding), vegetable, tea and juice.

सम्भनामा

स्व. मोहनमान श्रेष्ठ

- संयुक्त श्रेष्ठ

प्रकाशित: "नेपाली सन्देश" (वर्ष ८, अंक १८)
३१ जनवरी २०१२, लण्डन।

पासा पुचः गुधि यूकेसँग आबद्ध हुनुमा मेरो मूल उद्देश्य एउटै थियो- नेवार संस्कृतिभित्रको लोक-परम्परा र रहनसहनको बारेमा बुढापाकाहरूबाट पुराना कुराहरू सुन्नु र तिनबाट सिक्नु। यसरी संलग्न भएको विगतका झण्डै दुई वर्षमा मैले एउटा निकै हँसिलो आनुहारलाई हरेक जसो कार्यक्रममा देख्नथाले पछि उनलाई चिन्ने ईच्छा सहजै जाग्यो। बुढै जाँदा उहाँ त गुधिकै पुराना सदस्य र वर्तमान उपाध्यक्ष, क्यामडेन निवासी सुश्री मेनका श्रेष्ठका बाबु पो रहेछन्। मेनकाजीलाई दिदी भन्ने गरेकोले उनका बाबु मोहनमानजी सँग परिचय गर्न सजिलै भयो। उहाँसँग पहिलो पल्ट बोल्ने आँट मैले गुधिको बनभोजमा गरेको थिएँ। जुलाई २४, २०११ मा गनर्सवरी पार्कमा आयोजित त्यस बनभोजमा निकै सद्भावकासाथ उहाँले घरेदेखि बनाएर ल्याउनुभएको आलुको तरकारी सबैले उत्तिकै मिठो मानेर खाएका थिए।

अगष्ट ३० तारिकका दिन मोहनजीलाई अस्पतालमा भर्ना गरिएको समाचार सुन्नेबित्तिकै गुधिका सदस्यहरूमा निराशा छायो। सबैले तथ्य कुरा थाहा पाउनकालागि आ-आफ्नो तर्फबाट सक्तो प्रयास गरे। ना-नाथरि रोगले पहिल्यै चापिराखेका मोहनजीलाई छाती दुखेर अस्पतालमा भर्ना गर्नुपरेको सुन्दा सबैले निकै दुःख माने। केही दिनपछि सञ्चो भई घर फर्कनुभएको कुरा सुनेपछि हामीले सन्तोषको श्वास फेर्न थाल्यौं। त्यस पछि मेनका दिदीसँग जहिले कुरा हुँदा पनि मेरो पहिलो प्रश्न शायद उहाँको बाबुको बारेमा नै हुनेगर्दथ्यो।

गुधिको सम्पर्कमा रहेका बुढापाकाहरूको वृहत् रूपमा अन्तर्वार्ता लिने र उनीहरूलाई थाहा भएका कुराहरूको टिपोट बनाएर राख्ने मेरो पुरानो ईच्छा भएता पनि गुधिका अन्य अभिभाराहरूबाटै अवकाश मिलेको थिएन। लोकप्रीय हस्तीहरू र माननीयहरूलाई मञ्चमा बोल्न लगाउने प्रथाबाट उम्केर साधारण सदस्यहरूको दैनिक जीवनमा सकारात्मक प्रभाव पार्न तर्फ बेलायतस्थित नेपाली संघ-संस्थाहरूको ध्यान कहिले केन्द्रित होला?

नोभेम्बर १४ को साँझ मोहनजी सपरिवार नेपाल जानुहुँदै थियो। धेरै पहिलेदेखि उहाँको पालाका कुराहरू सुन्ने रहर नमरेरै होला म पनि बिदाइको निहु पारी विमानस्थलमा टुप्लुक्क पुगें। त्यस दिन न कुनै औपचारिक कार्यक्रम थियो, न त कुनै संस्थागत दायित्व नै। जहाज उड्नु अगाडिको समय सबै आफ्नै भएकोले निकै कुरा गर्यौं। विस्तारै मैले उहाँको बितेका दिनहरूबारे बुझ्न खोजें। निस्कौच हाँसेर जवाफ दिनु नै उहाँको एउटा निकै राम्रो बानी थियो र अर्को थियो छोटो समयमै कसैसँग नजिकिन सक्नु। लण्डनको व्यस्त जीवनमा यस्तो प्रकृति दुर्लभ हुन्छ।

"तिमी जन्मेहुर्केको ठाउँ नक्सालमा म सानो हुँदा निकै खेल जान्थेँ। त्यहाँ एकजना रामदाइ भन्नेले निकै मिठो आलु बनाउँथे। हामी सधैं जसो खान जान्थ्यौं उसले बिहान सवेरै उठेर त्यो आलु बनाउँथ्यो, कसैले नदेखोस भनेर क्या!", चिल्लो अनुहार हुनाले अलि उमेर पुगेकै

भएता पनि हाँस्दा उनको गाला त्यति चाहरिन्नथ्यो।

"ठ्याक्कै त्यही स्वादको आलु मेरी आमाले पनि बनाउन जान्नुहुन्छ तपाईं खान आउनुस् न!", मैले स्वागत गर्दै भनें।

"ए! हो र? लौ त्यसो भए म आउँछु नि त नेपालबाट फर्किएपछि हुन्छ?", हर्षित स्वरले उनले भने।
उनलाई हाँसेको देखेरै म पनि खुशीले गद्-गद् भएँ।

"अनि सानो छँदा नक्सालको "जय नेपाल" हलमा जानु हुन्थ्यो त फिल्म हेर्न?", मैले उत्सुकताकासाथ सोधें।
"किन नजानु? जान्थेँ नि साथीहरूसँग।"

"त्यो हलमा पुरानो एउटा टिकट काट्ने मान्छे थियो नि।
निकै बूढो भएसम्म पनि त्यहाँ काम गर्नुभयो।

उनको नाम सम्झना छ तपाईंलाई?", मैले जानी-जानी
उनको स्मरणशक्तिलाई चुनौति दिएँ।

"अँ... मान्छे त सम्भनेँ, नाम चाँहि ...?"

उनलाई निकै समस्या परेकोले मैले भनें, "गुहेश्वरी हो
क्यारे नाम तर सबैले गुजेदाइ-गुजेदाइ भन्थे नि।"

"अहो! हो! हो! ...!" यसरी हाँस्दै हामीले निकै रमाइलो
समय बितायौं।

कुरा पनि मलाई त्यही दिन महन्तजीबाट थाहा हुनआयो।
हीश्रो विमानस्थलबाट मोहनजीको विमान उड्नु अगाडि
मेनका दिदीले एउटा टेक्स्ट म्यासेज पठाउनुभएको थियो-
"तपाईं हामीलाई छोड्न आउनुभएकोले बुबा र म दुवै
निकै खुशी भयौं। धन्यवाद, भाइ।"

साँच्चै भनौं भने त्यस दिन उनको म्यासेज पढेर मलाई
दसवटा शंखधर पुरस्कार एकै पल्ट पाएभन्ने लागेको थियो।
तर सबैलाई त्यति मीठो आलु पकाएर खुवाउनुहुने मो
हनजीलाई बाल्यकालदेखि मनपर्ने नक्सालको रामदाइले
पकाएभन्ने मिठो आलुको परिकार खुवाउन भने पाइएन।

**** * * * * *

दुवै छोरीहरूसँगको दुई महिने विदा मनाउन भनी
विदावारी भई उहाँ नेपाल जानु भयो। यसैबीच गुथिलाई
नेपालमा प्रतिष्ठित शंखधर पुरस्कार प्रदान हुने निर्णय
पनि भयो। यता लण्डनमा हामी सबै खुशी थियौं। ११
वर्षपछिको अविरल परिश्रम पछि लण्डनको एउटा संस्था(
लाई नेपालदेखि नै सम्मानित गरिनु कुनै सामान्य कुरो
थिएन। तर डिसेम्बर १९ का दिन मोहनजी स्वर्गीय
हुनुभएको खबर आयो। जनवरी २१ को एक सभामा पासा
पुचःका संस्थापकद्वय श्री महन्तजी र श्री बालमुकुन्दजीले
मोहनजीलाई लण्डनमा नेवार समुदायको एक बलियो
आधार-स्तंभको संज्ञा दिनुभयो। अवकाशप्राप्त जीवन बित(
उनु अघि मोहनजी होटेल व्यवसायमा संलग्न हुनुभएको

In Memoriam

MinBahadur Shakya

By Dr Dharma Bhakta Shakya

Mr. Min Bahadur Shakya, one of the prominent Buddhist scholars of contemporary Nepal who had contributed considerably to Buddhism passed away on September 18, 2012 around 3:00 AM in the morning at his own residence in Chakupat, Lalitpur, Nepal. He was sixty one.

He was the director of Nagarjun Institute of Exact Methods and visiting lecturer in the department of Buddhist studies, Tribhuvan University, Nepal. He was also members of many prestigious Buddhist institutions like Lumbini Development Council and Lumbini University.

As a prominent Buddhist scholar he had participated in many national and international conferences and meetings and had presented papers on Buddhism particularly on Buddhism in Nepal like Lumbini and its environment, Namobuddha, Boudhanath, and Swayambhu Maha Chaitya etc.

He had authored many books and had also written numerous articles on Buddhism for its propagation. He had also helped and guided several young Buddhist scholars in their research works. In recognition of his substantive contribution to Buddhism he had been awarded with:

1. Research Associate Award, Fokuangshan Chinese Buddhist Research Academy, Kaohsiung, Taiwan 1989;
2. SAARC Buddhist Fellowship, Ministry of Foreign Affairs, Bhutan 1990;
3. Dhanavajra Talent Awards, Ministry of Culture, HMG 2001, and
4. Dharmabahadur Dhakhwa Award, Patan-2010

In his death Nepal has lost a unique scholar and one of the champions of Buddhism particularly Nepali Buddhism. His absence will be felt considerably in the Buddhist literary world. May he attain Nirvana.

**** **

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Shanta Bir Singh Tuladhar
Gyani Shova Tuladhar

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Giridhar Manandhar
Lochan Manandhar

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Shashi Manandhar
Cathy Manandhar

न्हू दँया मितुना!
नेपाल संवत्
११३३

Dharma Shakya
Slough

PPGUK in Media

पासा पुचः गुठी युकेमा जोशी

लन्डन । पासा पुचः गुठी युकेको दशौं वार्षिक सधारणसभा सम्पन्न भएको छ । गत १४ जुलाईमा लण्डनमा सम्पन्न साधारणसभाले बाल मुकुन्द प्रसाद जोशीको अध्यक्षतामा ९ सदस्यीय नयाँ कार्यसमिति चयन गरेको छ । नवनिर्वाचित समितिको उपाध्यक्षद्वयमा ओजेश सिंह र मनिषा डंगोल श्रेष्ठ, महासचिवमा संयुक्त श्रेष्ठ, सहसचिवमा त्रिवेणी गुरुङ, कोषाध्यक्षमा मेनका श्रेष्ठ, खेलकुद सचिवमा सुरेश वैद्य, सांस्कृतिक सचिवमा सुरेश श्रेष्ठ र सदस्यमा टिना तामाकार चुनिएका छन् । त्यस्तै पासा पुचःका सम्पूर्ण संस्थापक सदस्यहरूका साथै डा. बाल गोपाल श्रेष्ठ र डा. डेभिड एन गेल्लरले सल्लाहकारको भूमिका निर्वाह गर्नेछन् । साधारणसभामा संस्थापक सदस्य अमृत रत्न स्थापित, अर्जुन प्रधान, शशी मानन्धर, वर्ल्ड नेवा अर्नाइजेसनका डा. बाल गोपाल श्रेष्ठ, पासा पुचः गुठी साउथष्ट लण्डनका कुमार श्रेष्ठ लगायत सहभागी थिए । डा. बालगोपाल श्रेष्ठको संयोजकत्वमा विजय बज्राचार्य समितिले निर्वाचन समितिले दशौं कार्यसमितिलाई छनोट पदाधिकारीहरूको नामावली पढेर सुनाएका थिए । सो अवसरमा डा. श्रेष्ठले नेपाल र बेलायतमा पनि नेवार जातीको पहिचान गराउनु पर्नेमा जोड दिँदै आफ्नो जातीय हितका लागि जनजाती मोर्चामा आवद्ध हुन आग्रह गरे । त्यस्तै नवनिर्वाचित अध्यक्ष बाल मुकुन्द जोशीले नयाँ बनेको टिम सवै पुस्ताको मिश्रित टिम भएको बताए । भविष्यमा संगठनको हितमा काम गर्न सक्ने जुभाकार टिम आएकोमा उनले प्रसन्नता व्यक्त गरे । कार्य क्रममा निर्वाचन कार्यसमितिका अध्यक्ष सचेतन तुलाधरले सहभागीहरूलाई स्वागत मन्तव्य दिएका थिए । त्यस्तै यसअघिको कार्यसमितिका महासचिव ओजेश सिंहले संस्थाको आर्थिक हिसाव र वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरे ।

लण्डनया नेवाःतय् गुँ भवय्

यँ (नेपाः सः)

नेवाः पासा पुचः गुथिया ग्वसालय् ध्वहे आइतवाः सेप्टेम्बर ९ खुन्हु अनया नेवाःतय् छ्गु गुँ भवय् जुइत्यंगु दु । स्थानीय गुनर्सवरी पार्कय् जुइत्यंगु उगु गुँ भवजय् छँ कासा व घः कासा म्हितकेगु धाःगु दु । सम्हय् वजि व भवय् दुध्याइगु ज्याभवलय् खाःपाः दयेकेगु भुतिमाली दयेकेगु कासा नं दुध्याइगु जानकारी गुथिया छ्याञ्जे संयुक्त श्रेष्ठं नेपाः सः वाःपौयात वियादीगु दु ।

नेपालमण्डल . कम

पासा पुचः गुथि यूकेया न्ह्याः

POSTED ON WED, JUL 18, 2012 11:08 AM NST

सुनु संभवतः केवजतया नरहन्नु साना पुचः गुथि यूकेया छिप्यनु दैजुला व न्ह्याः दुब । उनु ज्ञानः गुथिया संघागः इन्दि बजुराल स्थापित, वर्टुव प्रदान, बालमुकुन्द प्रसाद जोशी, सश्री मानन्धर, फाई नेवाः अर्नाइजेसनका पाचः डा. बालगोपाल श्रेष्ठ लगायतया लर्भिसिन्नु सफल भुनु थः ।

आजकवरः गुथिया ग्वः डा. सचेतन तुलाधर, समकुम म्भुमिदि लखकुम बजराचीनु धःयाः गुथिया सुग्राञ्जे कोवेस मिः गुथिया प्रवृत्ति विवरण न्ह्यनपरीनु थः । वरः विना पाचः डा. तुलाधरः गुथिया कुर्ति व न्ह्याः वरः न्ह्यनपरीनु थः ।

आजकवाः उगु न्ह्याः बालगोपाल श्रेष्ठ व विरव बजराचीनु दुध्याःनु निर्वाचन पुचः संयुक्त म्भुमला कर्षेया पुचः हुनु ज्ञानया पुचः न्ह्याः सफल भुनु थः ।

THE SAGARMATHA TIMES

सगरमाथा टाइम्स

Founders of The Pasa Puchah Guthi, UK

of 32

A Request to all *Guthi* Members

*** **

Please send us your feedback
on *Guthi* Magazine,

and your articles to be printed
in the next *Guthi* magazine

to
info@ppguk.org

*** **

PPGUK

Membership Form

I understand the objective of Pasa Puchah Guthi and being interested in it,
I hereby apply for membership.

Types of membership available:

Personal membership:	£5
Personal membership (for 2 years):	£10
Family membership:	£10
Life membership (Single):	£100
Life membership (Couple):	£150
Corporate membership:	£150

I enclose a remittance for the sum of £_____ in respect of my/our membership fee.

I enclose a £_____ further as donation to PPG.

Please fill in the details below:
(PLEASE USE BLOCK CAPITALS)

Full Name (Mr/Mrs/Miss): _____

Occupation: _____

Address: _____

Post Code: _____

E-mail: _____

Telephone: _____

Mobile: _____

Please send membership fees to:
(Cheques made payable to Pasa Puchah Guthi, UK)

*Pasa Puchah Guthi UK
Joint Secretary
22 Westcott Crescent,
London,
W7 1PA.*

Thank you for joining Pasa Puchah Guthi!

PPGUK

Membership Form

I understand the objective of Pasa Puchah Guthi and being interested in it,
I hereby apply for membership.

Types of membership available:

Personal membership:	£5
Personal membership (for 2 years):	£10
Family membership:	£10
Life membership (Single):	£100
Life membership (Couple):	£150
Corporate membership:	£150

I enclose a remittance for the sum of £_____ in respect of my/our membership fee.

I enclose a £_____ further as donation to PPG.

Please fill in the details below:
(PLEASE USE BLOCK CAPITALS)

Full Name (Mr/Mrs/Miss): _____

Occupation: _____

Address: _____

Post Code: _____

E-mail: _____

Telephone: _____

Mobile: _____

Please send membership fees to:
(Cheques made payable to Pasa Puchah Guthi, UK)

*Pasa Puchah Guthi UK
Joint Secretary
22 Westcott Crescent,
London,
W7 1PA.*

Thank you for joining Pasa Puchah Guthi!

**NETFOX
LIMITED**

The One Stop Financial Solution

Free Money Transfer to Nepal in 3 Easy Steps

1

Deposit at

Netfox Limited

s-code: 203716

a/c no.: 23796647

Barclays Bank Plc

2

*Register/Contact

Netfox Limited

100 Fleetwood Road

Dollis Hill, NW10 1NN

Tel: 0208 208 2077

Fax: 0208 208 2079

Email: info@netfoxlimited.com

www.netfoxlimited.com

3

Receive at

Banks & authorized
Agents in 75 districts
in Nepal

Our Features

Online Service

Best Exchange Rate Guarantee

Quick Delivery

Account Transfer

Extra Exchange Rate on Online Transfer

Receipt Provided

Exchange Rate by Text

Confirmation or Payment Details by Text

*Terms & Conditions Apply

Welcome to Park House Dental Surgery in Bracknell

Park House has been a well established dentist in Bracknell
or over 20 years.

We are a private dental practice in Bracknell. We also have
a small NHS contract.

Our aim is to provide you with the best possible dental care in a
professional and friendly environment.

We strive to make you and your family feel welcome and
comfortable.

We take pride in listening to your concerns and offer you suitable
options to meet your dental requirements.

Caring for your Dental health

**Park House Dental Surgery
20 Park Road, Bracknell, Berkshire RG12 2LU
Telephone: 01344 425435**

HUNGRY ETI

Oriental Dining

STUDENT NIGHT

THURSDAY 5:30 PM - 10:30 PM

Grab a 20% off as student discount of your total bill

CELEBRATION OFFER

BIRTHDAYS, ANNIVERSARIES, CHRISTENINGS

Your (1 person) mean is on us for more than 10 guests

Get a free bottle of wine for a table of 6 people.

EAT AS MUCH AS YOU LIKE

Over 60 Dishes to choose from in Our ALL-DAY BUFFET!

Huge Variety of Dishes to choose from

Chinese, Indian, Thai, Malaysian, Nepalese & Singaporean Cuisine

79 New Broadway, Ealing, London, W5 5AL

Email info@hungryyeti.com

www.hungryyeti.com

Telephone 02088407888

